

Nőnap '83



A nőnapon szinte mindig Clara Zetkinnél kezdjük a visszaemlékezést. Beszélve, vagy írva az 1910. március 8-i, koppenhágai nemzetközi szocialista nőkonferenciáról. A magyar földön 1904. május 15-én rendezett munkásnő nagygyűlésekről, majd a későbbiekben Budapesten összehívott szociáldemokrata nőmunkásértekezletről.

Mindez ma már lassan-lassan feledésbe merülő történelem. Ha tükröt tartunk a múlt felé, ezen az oldalon már színes a kép.

Az MSZMP KB 1970-ben született határozata erről a témáról a többi között kimondja: mindent meg kell tenni, hogy a gyakorlatban állandóan és minden területen érvényesüljön az egyenjogúság. Ezt szolgálják a nőbizottságok is, s nélkülük — véleményük nélkül — ma már egyetlen olyan kérdést sem tárgyalnak meg a vállalatoknál, üzemeknél, melyek a nők helyzetét közvetlenül érintik.

A szakszervezeti mozgalom vezetői fontosnak tartják, hogy a szakszervezeti bizottságok ne reszortfeladatként, hanem mint élet-és munkakörülményeket érintő kérdésként kezeljék e feladatot.

Az egyenlő munkáért egyenlő bér elve is jobban érvényesül az utóbbi évti-

zedben. Azelőtt nem volt ritka, sőt... hogy az azonos munkakörben foglalkoztatott nők fizetése 31 százalékkal volt alacsonyabb, mint a férfiaké. Ez az 1970-es, híres 1013-as kormányhatározat óta igen

Jogsegélyszolgálatunk a dolgozókért

Csaknem 1000 ügy a múlt évben

Az 1975 óta működő vállalati jogsegélyszolgálatot tavaly csaknem kétszer annyi ügyben keresték meg dolgozóink, mint a korábbi években. Vajon mi lehet ennek az oka? Kevesen tudtak arról, hogy ilyen is van, vagy megszapordtak az emberek ügyes-bajos dolgai?

— Őszintén szólva, ezen még nem gondolkodtam — mondja Kóbor Béla, a jogsegélyszolgálat vezetője. — Szerintem ez nem is fontos, hiszen nekünk egy a feladatunk, hogy a hozzánk forduló dolgozók ügyeit intézzük. Mindegy, hogy évente ötszáz — vagy, mint tavaly — közel ezer ügyben keresnek meg minket, mindegyikkel olyan lelkiismeretesen foglalkozunk,

sokat javult. Ugyanakkor a kereső nők mintegy ötven százaléka anya, s e kettős hivatás gyakorlása még mindig terheket ró — s nem is akármilyent — a dolgozó nőkre. Elért eredményeink mellett teljes tehermentesítésük a szolgáltatás, bölcsődei, óvodai hálózat, azaz a segítő intézmények terén még sok a tennivaló. Ezek számának további gyarapodása a dolgozó nők helyzetének javításához alapvető feltétel, a lakásépítési programmal együtt. Jól lehet, a beruházásokat korlátozni kényszerültünk, de a lakásépítési program — ha most kicsit lassabban is — a teljes megvalósulás útján halad. Sőt, az új lakásrendeletek is a jobb és igazságosabb lakáselosztást hivatott szolgálni. Ez is része a kiegyensúlyozott, harmonikus családi életnek, a nyugodt munka biztosításának, melyben oly fontos helyet foglalnak el a nők.

A társadalom fele nő. Munkában, helytállásban legalább felét vállalják a nagy és a kisebb közösségek terhéből az asszonyok, lányok. S pontosan ezért nem csak március nyolcadikán, hanem az év minden napján megbecsülés, köszönet jár ezért. A férfiak és fiúk nevében tiszteletet hajtjuk most meg az egyenjogúság zászlóját, hogy az mind teljesebben valósuljon meg.

mintha csak az az egy lenne.

Az asztalon nagyalakú formanyomtatvány. A rubrikákba írt számokból kiderül, hogy mennyien fordultak az elmúlt évben a jogsegélyszolgálathoz mondjuk tulajdon-, vagy munkajogi ügyben. A tavalyi — egészen pontosan — 972 ügyből közel 400 az üzemi panaszügyi bizottságoknak adott munkát, a többivel a Központban dolgozó apparátus foglalkozott.

A munkaviszonnyal kapcsolatos problémák száma igen nagy. A legtöbb esetben jogos panasszal jönnek a dolgozók, de sajnos jogszabályrendezés hiányában — a legnagyobb jóakarat mellett sem tudnak jónéhányat orvosolni.



Ifjúsági rétegtanácskozás. (Cikkünk a 2. oldalon.)

A csapatok boldogan várják az új erőt

Új felvételesek beilleszkedése a IV. számú bányauzemben

A vállalati dolgozói fluktuáció öt százalékkal növekedett az elmúlt évben. 1982-ben 1238 dolgozó létesített munkaviszonyt, ugyanakkor 1195 dolgozó szorult le a vállalatról. A munkaerőmozgás zöme elsősorban a föld alatti munkakörökben történt. A Központ munkaügyi osztályának felvételi irodájából közel ötszáz főt irányítottak a IV. sz. bányauzembe, ami nem egyetlen a tényleges felvételekkel. Négy, ma még újnak számító vajúvégi dolgozóval arról beszélgettünk, hogyan alakult, beilleszkedésük, megtalálták-e számításukat? A gazdasági vezetéstől pedig azt kérdeztük, miként segítik az újfelvételeket, hogyan igyekeznek stabilizálni a munkaerőt a fluktuációesőkénés érdekében?

— Ha abból indulunk ki — mondja Laczkó László, a II. sz. termelőegység helyettes vezetője —, hogy nincsen olyan fórum, ahol a csapatok ne arról szólnának, vegyünk fel embereket, nos akkor szerintem egyértelmű, a csapatok boldogan várják az új erőt. Az viszont már a mi feladatunk, hogy olyan csapatra kerüljenek, ahol jó a légkör, s nem a lógást tanul-

ják el, hanem a pénzkérését. Igyekszünk azonnal csapatra tenni az új embereket, s nem tartalékba. Meglátásom szerint, aki komoly szándékkal jön, azzal hogy bányász lesz, az marhad.

— Milyen szándékkal jöttek a bányához?

— A pénz, a lakás, ami ide vonzott — mondja Tóth Sándor —, s így a villany-szerelő szakmával májusban eljöttem csillásnak. Céлом volt az is, hogy bányász legyek, új szakmát szerezzek.

— Az anyagiak miatt jöttem — veszi át a szót Kratafila István — 1981 novemberében. Előtte dolgoztam irodában, építkezésen, de sem a megbecsülés, sem az anyagiak nem voltak megfelelőek. Itt mindkettőt megtaláltam.

— Két szándék vezetett az anyagi, s a szakmai előbbrejutás — mondja Kövér József. — Építésztechnikusként ugyanis egyiket sem tudtam elérni. Július óta dolgozom a vajúvén és az a meglátásom, hogy itt csak az nem tanul, aki nem akar.

— A pénzért jöttem — zárja a gondolatort Simon László — segédvájárként a szenesektől. Ugyanakkor mechanikai műszerész szakmám is van. Október óta dolgozom itt, s készülök a vajúrvizsgára.

— Hogyan sikerül a beilleszkedés, gondolják, megmaradnak a bányánál?

Szinte egyszerre mondják az igent. Sőt abban is meg egyeznek, szerencsájük volt, mert jó csapatokra kerültek. A 36-osra, 18-asra, 23-asra. Kövér József azzal egészíti ki véleményét, hogy Kanyar József csapatvezetőben és Pold Ferenc szakvezetőben két nagyszerű embert ismert meg. Akik nem alárendeltek, hanem partnernek tekintik a csillést, s ez önmagában is segíti az új dolgozót a maradásban. Sőt, ez inspirálja az eredményes, jó munkára.

— Igen — helyesel Tóth Sándor, s nevetve mondja — ez egy normális egység, még normálisabb csapatokkal.

— Van-e olyan célkitűzésük, mely nem vált valóra?

Egymásra néznek, önmagukban tán kicsit tanakodnak is, aztán Simon László megszólal: — Minden úgy alakult, ahogy vártam. Az első hónapban négyezer forinttal többet kerestem, mint a szénbányában. Tudtam, hogy itt robizni kell, s nem szanatóriumba jövek. Én bányász maradtam.

— Azt nem mondom, hogy azért éltet a vágy — mondja Kratafila István —, hogy mindvégig a vajúvén maradjak. De azt igen, hogy igyekszem úgy alakítani a jövőmet, hogy hasznos tagja legyek a IV. sz. bányauzemnek.

— Hasonlóan gondolom én is a jövőmet — válaszol Kövér József —, ha megtérnek, maradok, de, hogy milyen beosztásban, az a jövő zenéje.

— Hát, hogyan is mondjam... tudom, a lakáshozjutás nem megy már holnapra. Két gyermekem van — mondja magyarázkodva

(Folytatás a 2. oldalon.)

Új felvételesek beilleszkedése a IV. számú bányüzemben

(Folytatás az 1. oldalról)

Tóth Sándor — éveket lakásra várni nem tudok. Ha egy éven belül nem kapok, lehet, hogy leszámolok.

— Alkalmaznak-e valamilyen ösztönzési rendszert az új dolgozók betanítására, arra hogy megmaradjanak?

— Eddig az volt a gyakorlat — mondja Laczkó László —, hogy a csapat, ha három hónapig foglalkozott, betanította az új dolgozót, 1500 forint jutalmat kapott. A betanító csapatvezető, vagy szakvezető 1000 forintot, s ugyan ennyit vehetett fel maga az új dolgozó is. Ösztönzési rendszerünk várhatóan változik ez évben, érdekesebbé válik a csapat, s az új ember is. Az itt maradáshoz ez több pénzt jelent.

— Miként itéli meg az új dolgozókat a termelés szemlélyi feltétele szempontjából?

— Egységünkbe az elmúlt évben 41-en jöttek, s 30-an még ma is a vajúgón dolgoznak. Ez — a fluktuációt nézve — jó arány. Ma már nem annyira a kimondottan erős, hanem inkább eszes bányászokra van szükség. A múlt évben túlsúlyban szakmával, érrettséggel rendelkezők jöttek dolgozni. Az új szemléletű bányászathoz így az „emberanyag” igen kedvezően alakul. E téren tehát nincsenek gondjaink, az más kérdés, hogy most azonnal 8 embert alkalmazni tudnánk — mondotta végezetül a termelési egység helyettes vezetője.

Veress T.

Kiemelkedő gazdasági munkáért kitüntetések



A nemzetközi nőnap alkalmából kiemelkedő gazdasági munkájukért Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetésben részesült Fulmer Istvánné laboráns (ÉDÜ) és Brúder Károlyné titkárnő (Központ).

Csőndör László felvételei

A fiatalok figyelmébe!

Csereüdültetés

Szerződés kötés bulgáriai üdültetésre

1983. január 24—28 között Pécsre látogattak bolgár testvérvállalatunk és a Dimitrovi Kommunista Ifjúsági Szövetségének képviselői. Itt-tartózkodásuk ideje alatt a KISZ-bizottság apparátusa kalauzolás mellett ismerkedtek vállalatunkkal és megyénk nevezetességeivel. Megtekintették a Bányászati és a Vasarely Múzeumot, a villányi szabadtéri szoborparkot és elhelyezték a kegyelet virágait a harkányi bolgár temetőben.

A csereüdültetési szerződés előkészítése során a gyermek üdültetés igénye is szóba került, melyre Colov Drajsó területi szak szervezeti titkár a következőket mondta:

— Bulgáriában kormány szinten foglalkoznak a tengerparti üdültők felújításával, modernizálásával. E program keretében előre láthatólag 1986-ig felújítják a kiteni üdültőt, amelynek megtörténte után ők is szeretnék családosa módosítani ezt a pihenési formát. Ez évben a bolgár vendégeket június 29—július 12

között fogadjuk Balatonfüreden, míg vállalati dolgozóink június 14—27 között pihenhetnek a kiteni üdültőben.

Mindkét félről megerősítést nyert az a vélemény, hogy a csereüdültetést úgy kell megszervezni, hogy elősegítse a két nép közötti kapcsolat kiszélesítését és erősítését, a proletár internacionalizmus elmélyítését. Módot adjon, hogy kölcsönösen megismerhessük a szocializmus építésében elért eredményeket.

A csereüdültetés megvalósításáról szóló szerződést bolgár részről Alexandrov Peter, a Dimitrovi Kommunista Ifjúsági Szövetség Buhovo városi Bizottsága első titkára, míg a magyar részről Storcz László vállalati KISZ-bizottságunk szervező titkára írták alá. Az üdültetésben való részvételre az üzemi KISZ-vezetőségeknél lehet jelentkezni a SZOT üdültetéshez rendszeresített jelentkezési lappal.

Hrisztov B. Iván

A bizalmi

Tukora Andor, a III. sz. bányauzem fűrőmestere. Hosszú ideje dolgozik már a vállalatnál, 1980 óta pedig gazdasági munkája mellett, mint szak szervezeti bizalmi tevékenykedik. Egy a sok közül, aki vállalta azt a szép feladatot, hogy képviseli munkatársai érdekeit, intézi kollégái ügyes-bajos dolgait.

Vele beszélgettünk a bizalmiak munkájáról, a felelősségről, az örömről, a gondokról, nehézségekről.

— Egy bizalminak ön szerint milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie?

— Először is feltétlenül megértőnek, türelmesnek kell lennie. Emberekkel foglalkozni csak így lehet. Akár egy közösség, akár az egyén problémáit csak úgy értheti meg, ha magáévá teszi azokat. Ha mindenki problémáját úgy kezeli, mintha az a sajátja lenne.

— Milyen a partneri viszony a bizalmiak és a gazdasági vezetők között?

— Úgy vélem, a munkahelyi demokrácia alapjául szolgál egy ideális partneri viszonyhoz. Lehet, sőt biztos, hogy ez a kapcsolat nem mindenhol „ideális”. Az én gyakorlatomban ez a partneri viszony erősödött. A gazdasági vezető minden esetben kikéri a véleményünket. Itt persze nem arról van szó, hogy az adott terv szerint ennyi és ennyi mértékű le kell fűrnünk. Ezen nem lehet vitatkozni. Arról viszont már véleményét mondunk, hogy ezt HOGYAN csináljuk.

— Egyébként a megfelelő partneri viszony megteremtése érdekében a bizalmiak továbbképzését úgy szervezik, hogy az adott gazdasági vezető is jelen van.

— Ön szerint a különböző fórumok hogyan töltik be a feladatukat?

— A terheléssel, a gazdasági munkával kapcsolatos kérdésekben a dolgozók igen aktívak. Ezt nem csak a negyedévenként megtartott termelési tanácskozások, hanem a mindennapos munkaértekezletek is bizonyítják. Ezek a fórumok a munkahelyi demokrácia részeként nagy szerepet játszanak abban, hogy jelenleg ilyen jó a légkör, optimista a hangulat az üzemben.

— Hogyan itéli meg az információáramlást? Megfelelőnek tartja?

— Az információrendszeren — azt hiszem — van még mit javítani. Az üzemi információk áramlása elég gyors. Ezt a főbizalmiak havonta tartott értekezletei is elősegítik, hiszen a bizalmiak és a főbizalmiak között igen jó a kapcsolat. A központból viszont kicsit lassú az információáramlás. Néhány



dologról bizony nem egyszer későn értesülünk.

— Mi az a dolog, amivel a legtöbbször keresik meg az emberek a bizalmi?

— A számtalan személyes és szociális probléma mellett igen sokan fordulnak hozzám beutalóért.

— Milyen szempontok szerint osztják el a beutalókat?

— Valamennyi igényt továbbítok, amelyeket az üdültési felelősök és a TT-elnök véleményez. Végül az szb-ülés dönt arról, kik kaphatnak beutalót. Az igények elbírálásánál több dolgot is figyelembe veszünk. Például azok, akik még sohasem üdülték beutalóval, feltétlenül előnyt élveznek, csakúgy mint a nagycsaládok. És van még egy szempont. Ki mennyi társadalmi munkát végez. A társadalmi munka rangját ezzel is növeljük.

— Milyen a kapcsolata a párt- és a KISZ-bizalmival?

— Rendszeresen megkeressük egymást, hiszen gondjaink problémáink többnyire közösök. A fiatalok minősítésétől kezdve, a személyi vagy a közösséget érintő problémák intézéséig sok mindenben együttműködünk.

Nógrádi G.—Szabó Gy.

Ifjúsági réteg-tanácskozás

Az év első időszaka nemcsak a visszatekintés és tervezés időszaka, hanem az előttünk álló feladatok nyílt megbeszélésének és a hiányosságok, lehetőségek őszinte feltárásának egyik lehetősége is.

E lehetőséggel élt a vállalati KISZ-bizottság, amikor január 27-re összehívta a vállalat ifjúsági mozgalmának aktívait. A tanácskozáson elsőnek Pálfi Tibor, a KISZ Baramya megyei Bizottsága gazdaságpolitikai titkára ismertette a KISZ KB ifjú munkás határozatából adódó feladatokat.

Ezt követően Kovács István, a vállalati pártbizottság titkára aktuális politikai tájékoztatójában többek között a következőket mondotta:

— Az ország életében meglevő gazdasági gondok vállalatunknál is jelentkeznek. Nálunk is le kell mondani bizonyos technikákról, főleg a nyugati gyártmányú bányagépekről, de sajnos az alkatrész-elátással is problémáink lesznek. Fontos ez azért is, mert az V. sz. bányauzem előkészítésénél és munkába állításánál nagyon jó volna tudni, hogy milyen technikát tudunk odavinni, ahol jövő évben — kísérleti jelleggel — beindul a termelés.

— Terveinkben további kétszázalékos önköltségeskötéssel számolunk. Vannak biztató jelek a létszámnövekedés terén, de tudjuk jól, hogy külszíni és nem vájféki dolgozóinknál még nem dicsekedhetünk túl nagy vonzóerővel. Vannak, akiket nem is a kereseti lehetőségek, hanem az üzemek, a kollektívákon belül levő jó légkör vonz és tart itt. Nagy gond a sok rehabilitált dolgozó, de erről nem szabad úgy beszélnünk, hogy ez valakinek a hibája, büne lenne. Ez a vállalatunkra háruló szociális köteleesség, amit hatékonyan kell megoldanunk.

Tájékoztatóját követően Kovács István a tanácskozás résztvevőin keresztül is kérte, hogy a fiatalok a termelés gazdaságosságára fordítsanak nagyobb figyelmet. Az 1983. évi terv teljesítése érdekében még fokozottabban használják ki a KISZ termelést segítő mozgalmalban rejlő lehetőségeket.

A két előadás elhangzását követően a résztvevő fiatalok főleg a KISZ tárgyévi infótárával kapcsolatos gondokról tettek fel kérdéseket.

H. B. I.

A terjesztés terén kiemelkedő eredmények

A tömegigényekhez igazodva

A közelmúltban a vállalat Központjában Németh János, a Kossuth Könyvkiadó megyei kirendeltségének vezetője — első ízben a megyében — terjesztői értekezleten találkozott az üzemi könyvterjesztőkkel.

A vállalati pártbizottság nevében Kablár János értékelte a „Kossuth” kiadványainak 1982. évi terjesztését. Több mint 300 ezer forintot forgalmaztak az üzemi könyvterjesztők. Legtöbbet az EDÜ értékesített, többet mint a tervelőirányzat. Előrelépés történt az 1981-es évhez képest a terjesztésben, még akkor is, ha a tervezettet nem sikerült elérni. Mindezek ellenére az idel „Kossuth” kiadványok értékesítési tervét a vállalat az 1982-es árusítási tényezhez igazította. A megyei kirendeltség ezt a tervet 10 ezer forinttal viszont megemelte. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy például a III. sz. bányauzemben több mint 20 ezer forinttal kell a könyvterjesztést, árusítást a tavalyihoz képest növelni.

A IV. sz. bányauzem terjesztője annak a véleményének adott hangot, hogy a jó könyvek mellett az üzemetek pontosan és folyamatosan kellene ellátni irodalommal. Ezek hiányában nehézkes a könyvterjesztés, s így a tervteljesítés is lehetetlen. Hasonlóan vélekedett a Kutató-mélyfűró üzemi terjesztője is. Kiegészítve azal, hogy a megrendelt könyveket több esetben nem kapta meg, ugyanakkor azokra előjegyzéseket gyűjtött az üzemben. Az EDÜ terjesztője viszont arról szólt, hogy milyen problémamentes a könyv terjesztése és gyorsan szállítják az üzembe a kiadványokat.

Szólt arról is, hogy az előző évekhez képest lényeges javulás tapasztalható a könyvek csomagolása terén, s így egyre kevesebb a sérült kiadvány. Felvetődött az a régi gond is, hogy a „Kossuth” kiadványok terjesztőivel szemben a Műveltség Nép — a szépirodalom terjesztői — sok esetben előbb és nagyobb példányszámban jutnak hozzá a „Kossuth” kiadványokhoz. Ha kapnak is az ún. sikerkiadványokból, csak pár darabot, s pótlendásra nincsen sok esélyük. Miért? — kérdezték.

Németh János előjáróban arról beszélt, hogy az elmúlt év „Kossuth” könyvkiadványainak terjesztése során sokkal kevesebb gond merült fel, mint a megelőző években. Ez a pozitív változás az értekezlet hangulatában is tükröződik. A vállalat, az üzemek „Kossuth” könyvterjesztőit elismerés illéti meg a végzett munkáért. Ezek egyik megnyilvánulása volt, hogy a múlt év őszén a Politikai Könyvnapok megyei rendezvénysorozatát is a vállalatnál nyitották meg. Az eredményeket a számok is tükrözik, hiszen míg az országban az egy keresőre jutó „Kossuth” kiadvány értéke 24,3 forint, addig a MÉV-nél 46,7 forint.

A felvetett kérdések megválaszolása után szólt az ez évi feladatokról, s arról, hogy a kiadó messzemenőig figyelembe veszi azokat a tömegigényeket, melyek az utóbbi időben jelentkeztek. Így több külpolitikával, gazdaságunk jövőjével, a XX. század történelmével kapcsolatos művet adnak ki nagy példányszámban.

V. T.

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Klisdaróczy János
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
Hajnóczy u. 35.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-147, 7-108

Kiadja:
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

MÉV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre
43,20 Ft
Előfizethető
a szakszervezeti bizalmiaknál
Ny-623-4



A bolgár delegáció találkozása a vállalat vezetőivel.

Csőndör László felvétele

Szakkörök, emberek, vallomások

A lakatos

A motorszerelő szakma megszerzése után elsőként a honvédségnél kamatoztatja a tanultakat. A leszerelést követően a pécsi TEFU-nál helyezkedik el, s hol szerelőként, hol meg a bejáratos gépkocsik pilótájaként keresi a mindennapra valót.

Amit kap, viszont keveseli, s így 1957-ben a nagyobb kereset biztos tudatában vállalatunkhoz, a főműhelyhez jön dolgozni. A Szolgáltató Üzem jogelődjénél a Fűrési Üzem Sztalinyec-, Skoda- és ciklokompresszorait javítja. No, nem egyedül, hiszen csapatunka ez

— Azért is szerencsés volt a munkahelyváltásom — meséli Boros Lajos — mert a TEFU-nál attól függően, hogy hány órá volt a menetlelem, 14—16 órát is dolgoztam. Itt viszont a nyolcórás munkarend fogadott. Nem voltam ízig-nyelvéig autómotor-szerelő, s így nem hiányoztak a gépek. Vezetni sem szerettem annyira, hogy a pilótá-fülke nélkül álmatlan éjszakáim legyenek.

— Általában szerettem a gépeket és a munkát, amivel így vagyok ma is. Az öregebbje közül, akikkel annak idején egyszerre kezdünk, már csak én vagyok itt. A többiek máshová kerültek, hol a több pénz, hol a könnyebb munka vezette elhatározással.

— Szinte minden megváltozott körülöttem. A munkatársak, a műhely, a közvetlen munkahelyem azóta új nevet is kapott: üzemviteli üzemegység.

— Nagyjavításokat, felújításokat, s úgynevezett tmk-t végzünk a kompresszorgépeken. Zajos és meleg munkahelyek ezek. Többször előfordul a munka során, hogy megszakítva azt, kimegyünk a szabadba. A csendért, hogy megnyugodjon a fülünk.

— Mégis szeretem a munkát, a sívító kompresszorokat. A mai fiatalok lakatos szakmával érkezők ide, majd hosszas munkával és akarással átképzik önmagukat kompresszorszerelőnek. Új mesterséget tanulnak munkájuk során, mivel ezt iskolában nem oktatják.

— Az eltelt évek során a munkánk valamelyest

könnyebbé vált, különösen amióta a bányászok a levegővel be tudnak egymásnak segíteni. Így például tmk esetén nem kell kapkodni Bakonyán, mert arra az időre Petőc adja a levegőt. Amíg erre nem volt mód, reggelente igen csak kellett csipkedni magunkat, hogy legkésőbb tíz óráig végezzünk. Akkor ugyanis már elengedhetetlen a friss levegő a vājvégeken.

— Mit mondhatok még — kérdezi szinte önmagától — talán azt, hogy nyolc év múlva esedékes a nyugdíj, s innen, a kompresszorok mellől szeretnék elmenni. Ezt mindenképpen meg akarom élni...

Veress T.—Egyed I.



Nagyobb önállósággal szervezhetjük a munkát

A 28-as ifjúsági szocialista brigád

Az 1982-es év feladatait igen nagy erőfeszítéssel lehetett csak végrehajtani, ami próbára tette a vezetőket, munkások erejét. A tervek teljesítése érdekében például a IV. sz. bányüzemben is több olyan területet vettek művelés alá, ami biztosította egyrészt az ércminőség javítását, másrészt volumenében volt jelentős.

Az előttünk álló év feladatai ismeretesebbek már, hiszen különböző fórumokon szó esett róla. A brigádok is ezek alapján tették meg vállalásaikat. Annyit mindenki lát belőlük, hogy idén sem lesz könnyebb az elvárt szinten dolgozni, mint tavaly. Vállalati és üzemi szinten számos intézkedés történt a hatékonyabb, eredményesebb munka elősegítése érdekében, hogy végső soron sikeres évet zárhasson a vállalat. Ezekről a kérdésekről, gondolatokról beszélgettem Balogh Jenővel, a IV. sz. bányászati 28-as ifjúsági szocialista brigádjának vezetőjével. Miként látják lehetőségeiket maguk a termelők, milyen pluszsal tudnak ők hozzájárulni a sikerhez.

— 1981-ben vettem át a 28-as csapat vezetését, ak-

kor egyszakos csapatként dolgoztunk. 1982 augusztusában a körletvezetéssel egyetértésben és kérésükre a brigád létszámát 13 főre növeltük és átvettük a jelenleg művelés alatt álló területet. A munkahely beindult és kérték, hogy napi 80—100 csillét termeljünk. Ezt a munkát viszont globális áttekintés nélkül nem lehet csinálni, irányítani, tehát a körletvezetéssel meg egyeztem, hogy a biztonsági előírások keretén belül bizonyos önállóságot biztosítsanak, vagyis a munkahely állapotának megfelelően szervezhetjük a munkát. A szakokat is úgy próbáltuk megszervezni, hogy lehetőleg minden munkafolyamathoz legyen mindig megfelelő ember.

— Igen, én is tapasztaltam már olyat, hogy van olyan csapat, amelyiken az egyik szak nem tud ácsolni tehát a másikra hagyja.

— Ez az önállóság, ami most adva van, nagy előrelépés volt, mert az önálló döntés joga ösztönzi az embereket arra, hogy használják a fejüket. Hagyományos módon, többet termelni másként nem lehet, a fizikai erőnek határai vannak. Én például már akkor még nem égettem kell, tehát mikor tényleg szükség van rá, nincs kiesés. A napi fél óra, egy óra kiesés havi szinten nagyon jelentős és ezt egy nagy csapat nem engedheti meg magának.

— Mennyire ösztönzi a csapatot a bevezetett béremelés?

— A bérekkel — ha az átlagot nézzük — tulajdonképpen elégedettek vagyunk. Többek között ez is az oka, hogy a csapaton nincs fluktuáció. A nagy pénz mindig nagy húzóerő, de, ha például levonnánk a 60 százalékos és összehasonlítanánk más szakmunkával...? Ez azért is érdekes különben, mert megértjük a nyugdíjárulék emelését, mi is mennék nyugdíjba. Ha csak a pro-

duktív bérből vonnák le, nem volna gond, de azokból a százalékokból is vonják, amit azért kapunk, amiért vállaljuk az egészségkárosodást, a föld alatti munka veszélyeit.

— Érdekes dolog, hogy akik a csapaton dolgoznak jelenleg, korábban más csapaton általában nem tudtak jó teljesítményt produkálni. A múlt év végén a nagy hajrában, ha jól tudom volt olyan időszak, amikor a részleg tonnatervének egyhatodát adták. A százalékos terveket rendre 110 százalék körül zárták, s ami egyáltalán nem mellesleg, jó műszakkiteljesítéssel a volumentervet is mindig hozni tudták. Egyáltalán, mi az oka, hogy a korábban döcögő, egyszakos 28-as csapat így megtámaszkodott?

— A csapaton egyrészt sok a fiatal, másrészt aránylag jól keresünk. Korábban is kerestünk, de kisebb volt a lehetőség az önálló munkára, minél könnyebben, mind többet. Most havi ciklusban gondolkodunk, az ember globálisan látja át a helyzetet, így mi sem és a körlet sem csaldik. A csapattal is beszélgettünk, hogy aki úgy gondolja maradjon, én senki helyeit nem fogom a portást kérni, hogy az csináljon meg valamit. Rólam is tudják, hogy addig jó, amíg kiabálók. Azt gondolom, hogy a nyíltság és őszinteség a jól végzett munka alapja.

— Mik a terveitek?

— Vállalat kiváló brigádjává akarunk lenni. Lehet, hogy ez nagykétség, de jelenleg a csapat adottságai megvannak hozzá. A csapaton az emberek maguk is büszkéek arra, hogy bárki jön a munkahelyre, nem talál különösebb problémát, nem piszkálódik. Különben most kezd kijönni a brigádmozgalom értelme, mert nem elég ma már a dolgozat megmagyarázni, hanem csinálni kell és ez az értékelés alapja.

Weszti László

Vélemények a munkahelyi demokráciáról

A II. sz. bányüzemben

Az Ércbányász 1983. január 15-i számában Gyulal Sándor cikket írt az munkahelyi demokráciáról. Ebben sok olyan gondolatot, megállapítást olvashattunk, amely nagyon kapcsolódik mindennapi gondjainkhoz. E cikkről beszélgettünk üzemiünk különböző beosztású dolgozóival, melyek közül az alábbiakban ismertettünk néhányat:

FÖLD ALATTI LAKATOS: — Nagyon sok fórum van nálunk, amely az üzemi demokráciát szolgálja. Ezek látszólag működnek is, csak a tartalom terén van kívánnivaló. Ugyanis bizonyos szintig betölti feladatát (mint pl.: prémium-, jutalomelosztás, lakásigénylés támogatása, béremelési, üdültetési javaslat, kitüntetés stb.), de azon felül már csak formai jellege van. Egy nagyobb fórum összehívása alkalmából a napirendi témát írásban előre kiadják, melyet az egyszerű dolgozó meg sem ért. Időhúzás elkerülése miatt nem kérdezi meg — esetleg nem is meri —, hogy pontosan miről is van szó? Az összehívott testület a hallgatás miatt ismertnek tételiz fel, így nem törtenék meg mindig a szóbeli megtárgyalása. Ezt követi aztán az a helyzet, amikor a „szavazógép beindul”. S így mindent meg is lehet szavaztatni.

KÜLSZINI LAKATOS: — Szerintem a mi részlegünkben nagyon jól működik az üzemi demokrácia. Különösen a mostani csoportvezető él is ezzel. Minden fontos döntésben (premiум, jutalmazás, üdülés, kitüntetés stb.) kikéri a bizalmi véleményét. Többször előfordult, hogy már előzetesen kialakított saját véleményét is megváltoztatta a bizalmi alapos indokai alapján. Más területről nem tudok véleményt mondani, csak ebben.

ROBBANTÓMESTER: — Én úgy látom, hogy nálunk az üzemi demokrácia minden formájában működik. Eredményességét tekintve azonban már vannak hiányosságok. Például: az információk szerényessége miatt

az érdemi döntések nem érik el a kívánt szintet. A szabályozók többszöri módosítása sem segíti az üzemi demokrácia kiteljesedését. Sőt, akadályává válhatnak annak. Számolni kell az olyan nehézségekkel is, hogy az egyes fórumok munkaldón kívül összehívása nem mindig járható út, mert az érdekeltek nem mindig jelennek meg. A munkaidőben megrendezett fórumokon pedig — főleg a teljesítménybéres dolgozók — válnak passzívá. Ezért aztán a témához nem szólnak hozzá és vitá nélkül — a legkényelmesebb megoldást választva — megszárazzák.

FÖLD ALATTI VILLANYSZERELŐ: — Az üzemi demokrácia szerintem csak egy bizonyos szintig működhet hatékonyan. Például: egy üzembe szóló éves feladatot le kell bontani részlegekre, mint kötelező feladatot. Ezen belül már lehet szó üzemi demokráciáról. Addig legfeljebb csak a feladat megoldásának a „hogyan”-járól beszélhetünk. Szerintem, az üzemi demokrácia legfontosabb feladata, hogy a dolgozókból a legmesszebbmenőkig kihozza azok rejtett tartalékait. Például: a csoport- vagy részlegvezető kiad egy feladatot, de a „hogyan”-t nem szabja meg. Ezt döntse el a dolgozó! Persze, fontos a szociális-kulturális sport terén hozott döntésekbe való beleszólás is.

A KÖRLETVEZETŐ-HELYETTES: — Nálunk — szerintem — a szociális, kulturális téren jól működik az üzemi demokrácia. A behatárolt lehetőségekhez képest igazságos az elosztás, mert a döntést nem egy személy hozza, hanem széles vélemény kikérésre támaszkodik. Magasabb témakörben, pl.: termelés, nem érvényesülhet az üzemi demokrácia, mert ott meg kell oldani a feladatot! A tervet teljesíteni kell! E téren való érdemi döntésekre — információk hiányában — nem vállalkozhat a fórum.

NAGY SÁNDOR

A szocialista brigádmozgalom eredményei és további feladatai a Kis-kut. és aut. üzemben

A jól végzett munka öröme kapcsolódik e mozgalomhoz

A Kísérleti kutatási és automatizálási üzem tizenkilenc brigádját nevezett az 1982-ben is meghirdetett Szocialista brigád cím elnyeréséért folyó versenyben. Az értékelő bizottság a versenymozgalom ismert három jelszavának jegyében bírálta el a teljesítményeket.

A vetélkedés színvonalát nagy mértékben növelte, hogy a munkaverseny értékelő bizottság és a résztvevők közötti évközi kapcsolat folyamatos és eredményes volt. A brigádok visszajelzések útján kaptak segítséget, így munkájuk tartalmasabb és céltudatosabb lett. Ezt mutatja a Kémia '72 brigád kiemelkedő teljesítménye. (Róluk lapunk október 15-i számában írtunk.) Az elmúlt időszakban végzett gazdasági munkájukban a kutató-fejlesztő tevékenységét helyezték előtérbe. Feladatukat e téren az innovációs jegyek segítségével (gyakorlatiaság, aktivitás, újítás) oldották meg. Jelentős az EDÚ rekortstruktúrájának, illetve a vegyi üzem jelenlegi technológiájának műszaki fejlesztésében való részvételük.

A November 7 ifjúsági szocialista brigád a Változó Valóság c. kulturális jártékban vállalati szinten ért el szép eredményt. Emeltést érdemel a gépészeti üzemegység MSZB brigádjáé, amely többségében fizikai dolgozókból áll. Vállalásaikban főként üzemi kísérleti eszközeinek, berendezéseinek pontos és jó minőségű elkészítése, karbantartása szerepel.

Figyelemre méltóak még a Bánki Donát, a Május 1, a Gábor Dénes és a Mozaik brigádok munkája is. Tagjaik egyéni vállalásukat minden esetben lelkiismeretesen teljesítették és sok esetben pótvállalásokat is tettek.

Idén lesz 25 éves a szocialista brigádversenymozgalom. Negyed század alatt kollektívák százait mozgatta meg. Előirányozta a közösségekben való életünk, munkánk mikéntjét, segítette a fiatalokat zökkenőmentes beilleszkedésükben, újítások létrejöttében. Ez a verseny most jubilál. Ennek jegyében tegyük meg vállalásainkat. Próbáljunk bátran újítani és továbbra is lelkesen versenyezni.

Helschtáb Klára



A csapat munka közben.

Csöndör László felvétele

VÁLASZOK, INTÉZKEDÉSEK

1. A II. sz. bányüzem dolgozóinak a következő problémáit vetették fel: Mivel az üzem nem kapja meg előre, hogy mennyi és milyen méretű lakásokat kap, nem tudja elkészíteni az elosztást és nem tudja a Központnak elég gyorsan leadni.

A felvetett kérdésre Cserna Sándor munkásellátási osztályvezető válaszolt:

— Az 1981. október 14-én közzétett vállalati lakásgazdálkodási irányelvek egyértelműen szabályozták azt, hogy minden üzemben a tárgyi év elején a nyilvántartott lakásigénylők gazdasági, közéleti tevékenysége, szociális, jövedelmi, vagyoni stb. viszonyaik figyelembevételével, valamint a lakáselosztás demokratizmusának szélesítése érdekében lakáselosztási névjegyzéket kell készíteni.

— A tárgyi évre vonatkozó lakáselosztási névjegyzéket a kielégítés sorrendjében kell összeállítani és azt az üzem gazdasági, szakszervezeti és KISZ-szervek vezetőinek aláírásával ellátva, jól látható helyen, az üzemben ki kell függeszteni. A lakáselosztási névjegyzékben szereplő dolgozók lakáskielégítésének sorrendiségét be kell tartani. Ettől eltérni csak különös (gazdasági, szociális, egészségügyi, fegyelmi stb.) indok alapján lehet.

— Ha az üzem ezzel a lakáselosztási jegyzékkel rendelkezik, akkor nem lehet gond — természetesen a rendelkezésre bocsátott lakások keretszámai és lakószoba szám nagysága alapján — a javaslat rövid úton történő megtétele.

— A bányászokban foglalkoztatott dolgozók lakás-

ellátására biztosított vállalati keretszámok ismeretese. Ez a keretszám évenként nyert szétosztást az üzemekben nyilvántartott jogos lakásigénylők figyelembevételével.

— A lakások területi elhelyezkedését, a lakószobák nagyságát, az emelet és ajtószámot a tanács igazgatási osztálya általában minden év első negyedévében a vállalat tudomására hozza. Ezek között előfordul, hogy van olyan is, amelynek átadására, vagy birtokbavételére az adott negyedévben sor kerülhet. Ilyenkor valóban gyorsan kell intézkedni.

2. A IV. sz. bányüzem és a Szolgáltató Üzem dolgozóit kifogásolják, hogy az uránvárosi OTP fiók hétfőn miért nincs 17 óráig nyitva.

A kérdésre Mink Antalné, az OTP igazgató helyettese válaszolt:

— Aki sérelmezi az új-mecsekalkjai OTP fiók nyitvatartási idejét, az közölje velünk, hogy milyen ágazat az, melyben ügyét a jelenlegi nyitvatartási idő alatt elintézni nem tudja. Közlöm még, hogy Pécs városában működő körzeti fiókok egységesen hétfőn: 7.45—17 óráig, keddtől csütörtökig: 7.45—16.30 óráig, pénteken: 7.45—15.30 óráig tartanak nyitva. Pénztári órák egységesen hétfőtől csütörtökig 7.45—16 óráig, pénteken 7.45—15 óráig vannak. Egyben felhívjuk szíves figyelmüket, hogy az OTP Baranya megyei Igazgatósága (Kossuth L. u. 11.) minden szombaton 7.45—11 óráig tart nyitva, ez idő alatt a körzeti fiókok által kiállított betétkönyvekben forgalmazni is lehet.

Száz éve mutatták be először Madách Imre: Az ember tragédiája című művét

1883. szeptember 21-én a Nemzeti Színház egy mélyesen komoly, súlyos gondolatokkal áttatott művet adott elő. A darab — melynek nagy sikere volt és van ma is — Madách életművének összefoglalója: Az ember tragédiája volt. Az író születésének 160. évfordulóját január 21-én ünnepeltük.

A Nógrád megyei Alsósztrégován látta meg a napvilágot 1823-ban, s itt töltötte jómódú szülei gyermekéveit is. A gimnáziumot Vácott végezte el, majd Pestre került. Egyetemi tanulmányait befejezve ügyvédi oklevelet kapott, ezután tért vissza szülőföldjére, ahol a megyei közigazgatásban helyezkedett el. Balasgyarmat országgyűlési képviselője volt. Madách 22 évesen megnősül, s feleségével édesanyja cseszvéli birtokára költözik.

Házassága kezdetétől fogva boldogtalan, s talán ez készítette, hogy írásában a gyengébb nemre különös figyelmet fordítson. Munkája mellett verseket és drámákat is ír. 1852-ben Kossuth titkárának rejtetése miatt letartóztatják, de később szabadon engedik. 1854-ben feleségétől elválik, s visszakerül Alsósztrégovára. Ettől kezdve élete egyre nehezebbé válik, s ha ilyen távlatból visszatérünk rá, szinte minden megrázkódtatása a fő műhöz. Az ember tragédiájához vezet. Politikai és történelmi tanulmányokat ír, Széchenyi abszolút támogatója. Madách a világeszményekhez való ragaszkodása, majd az eszmények elhalványulása láttán felteszi magának a nagy kérdést: Mi végre él az ember? Erre a kérdésre keresi a választ az akkor már gondolataiban rejlő nagy műben is. 1861-ben a kész művel Pestre utazik, s barát-

jának tanácsára a kéziratot Arany Jánosnak mutatja meg, aki átnéve, itt-ott javítgatott rajta, majd 1862-ben megjelent. Az ember tragédiája: Hogyan élje az ember az életét, mi élhető az embert akkor, amikor színről színre bebizonyosodik, hogy az abszolút jót nem tudja megvalósítani. A válasz a jövőbe mutat: Az élet értelme a reménytelen alkotómunka, hiszen az ember a jövőben kiállítja magát az önmaga elé tűzött tervek.

1983-ban országsszerte műsorukra tűzik a színházak Madách fő művét, s a jeles írói jubileum méltó megünneplésére emlékbizottság alakult. Előadások, vetélkedők, kiállítások mutatják be, ki volt, hogyan élt Madách. A tragédiát a Budapesti Tavasz Fesztiválon eszperantó nyelven is előadják.

A könyvkiadók több tanulmány és elemzés kiadását tervezik az íróról és fő művéről.

Komlósi Ernő

Művelődjünk, szórakozzunk

A Ságvári Endre Művelődési Ház márciusi programjából

1-én 17 órakor: Változó Valóság díjkiosztó ünnepség a színházteremben.
3-án 16 órakor: Szocialista brigádklub. Japán. Dr. Felső Pál diavetítéses útiélmény beszámolója. Kís. kut. és aut. Üzem Eötvös Loránd szocialista brigád rendezvénye.



ÖTÖS NÉVADÓ AZ EDÜ-BEN: A zsivaly kissé alábbhagy és a már futkosni tudó gyerekek is csökkentik mozgásukat. Megérkezett az anyakönyvvezető, Füziné Juhász Éva személyében. Kedvesen szól a gyermekekhez, névadó szülőkhöz, melyet természetesen nem minden gyermek hallgat odaadó érdeklődéssel. Ilyenkor a cumi, vagy az ehhez csatolt üveg segít — átmenetileg.

Az esemény az EDÜ ötös névadóján zajlik, a Ságvári Endre Művelődési Ház nagytermében. Műsort az Acsády utcai óvoda „öregjei” adtak, majd a hagyományoknak megfelelően az ünnepelték kék nyakkendőt, virágot és ajándékot kaptak.

A jól sikerült bensőséges ünnepség is bizonyította, hogy e kedves hagyomány is nagymértékben hozzájárul a munkahelyi és emberi viszonyok fejlesztéséhez.

Akik nevet kaptak: Major Ivett, Kozma Roland, Vátyi Gyula, Karczagi Bernadett és Mede Alexandra Bettina.

Keller Gábor felvétele

Hurrá, utazunk!



Nem emlékszem olyan időszakra, amikor ilyen, vagy olyan formában termelési tanácskozáson, szakszervezeti gyűléseken ne merült volna fel a munkahelyi közlekedés kérdése. Persze, ez olyan kérdés, ami mindenkit érint, hiszen ezzel kezdődik és ezzel fejeződik be a munkanap. Sokáig nagy gond volt a végállomásra indulóknak, hogy nem volt megfelelő várakozási lehetőség. Akkor azzal érveltek, hogy majd megoldódik a gond, ha felépül az új buszpályaudvar. Nos, hát felépült a korszerű, új buszpályaudvar, fedett váróteremmel, de a vállalat dolgozóinak számára a helyzet változatlan, ugyanis az urános buszokat nem a váróterem mellől, hanem távolabb eső kocsiallásokról indítják. A várótermet és a megállóhelyet — a balesetveszélyre való tekintettel nagyon indokoltan — korlát, virág-

tartó sor választja el, tehát az indulásra várakozók előtt két lehetőség adódik: Elvezve a korszerűség áldásait — esőben, hóban, szélben — fedett helyen várakoznak, aztán, ha beáll az őket szállítani illetékes járat, körben, rohanást megközelítik azt. Vagy marad az évek óta ismert sorbanállás a felszállás helyén, kiegészülve a sóvárgással a fedett váróterem után.

Vajon nem lehetne tefő alá hozni egy olyan megoldást, hogy a minden nap utazók élvezzék a korszerűség áldásait és az egyéb állásokról induló buszokra? A dolgozók nagy része törzsközönségnek számít, s talán a törzsvendég érdemlő ennyi előnyt.

Wesztli László

5-én 19 órakor: Megyei Népművelő bál, belépés csak meghívóval.

7-én 16 és 18 órakor: Sikerfilmsorozat. Akit buldozernak hívnak.

20 órakor: Omega klubmozi. Üvegtörök.

7-től április 5-ig: Ságvári stúdiógaléria. Viktor Menyikov fametszetelnek kiállítása.

14 és 15-én 19 órakor: A Pécsi Nyitott Színház előadásai. Örkeny István: Pista a vészviharban. Rendezte: Vincze János. Belépődíj: 20 forint.

5-én, 12-én 9 órától 12 óráig: Mesekuckó, játszótér 4-10 éveseknek.

Tájékoztató

Vállalatunk az 1983/84-es tanévben is lehetőséget biztosít egyetemi, főiskolai továbbtanuláshoz azoknak a termelőmunkában kitűnt fiataloknak, akik korábban — valamilyen okból — nem tudtak továbbtanulni.

A jelentkezés feltételei: — A felvétel évében legfeljebb 30. életévét tölti be. — A felvétel előtt legalább 2 évvel szakmunkásbizonyítványt szerzett. — Fizikai munkakörben legalább 3 éve kiemelkedően jól dolgozik és a felvétel idején is fizikai munkakört lát el (a 3 évbe a katonai szolgálat ideje nem számít be). — Aktív közösségi-politikai magatartást tanúsít. — Katonai szolgálatot teljesített, illetőleg katonai szolgálata nem alkalmas. — A vállalat profiljának megfelelő műszaki egyetemen, főiskolán kíván továbbtanulni.

Továbbtanulással kapcsolatos bővebb felvilágosításért az oktatási csoporthoz lehet fordulni: telefon: 7-214. Jelentkezési határidő: március 15.

A Változó Valóság c. játékról

Mindenki érdeklődésének megfelelően...

Az elmúlt évben meghirdetett Változó Valóság brigádok közötti játék egyik helyezettje a Kísérleti kutatási és automatizálási üzem November 7 szocialista brigádjá lett. A zsűri az egész éves kultúrprogramokról írt pályamunkákat értékelte.

△

A jutalmat házi ünnepség keretében Kocsi László, a Ságvári Endre Művelődési Ház politikai munkatársa adta át Demkó László brigádvezetőnek.

Dr. Czeglédi Béla üzemvezető gratulált a November 7 szocialista brigádnak, melynek neve és múltja nem ismeretlen üzemünkben. Minden évben jó példával járnak a többi brigád előtt. Kritikaként megemlíttette, hogy bár a versenyt alapjaiban jónak találja, mégis hiányolja a zsűri és a résztvevők közötti évközi kapcsolatot.

Részletértékelésekkel és visszajelzésekkel irányíthatnák a versenyzőket. Ha ezek meglennének, a verseny homogénebb lenne. A

△

Szeretnénk sok ilyen versenyt, mely több réteg művelődési igényét fejleszti. Ehhez nagy segítséget nyújtanának a Kocsi Lászlóhoz hasonló szervezők, akik ilyen lelkesen és agilisan irányítanak kulturális igényünket.

Helschtáb Klára



Füzy Tibor felvétele

BESZÁMOLÓ

A Mecseki Ércbányászati Vállalat 1976–1985. évi kollektív szerződése 1982. évi végrehajtásának tapasztalatairól

Vállalatunk 1985-ig hatályos kollektív szerződését az elmúlt évben módosítottuk az étkezési árak változása miatt és kiegészítő függelékkel láttuk el a kapott bérpreferenciával kapcsolatban. A kollektív szerződés üzemi függelékei is módosításra, kiegészítésre kerültek az üzemi körülményeknek megfelelően. E jogszabályalkotó munkában dolgozóink is részt vettek

javaslataikkal, észrevételeikkel.

Az elmúlt időszak tapasztalatait figyelembe véve megállapíthatjuk, hogy kollektív szerződésünk betöltötte feladatát, ösztönzött a termelési, gazdálkodási feladataink végrehajtására, az eredményesebb munkavégzésre, a munkavállalói kötelezettségek teljesítésére.

törekedtünk a racionális foglalkoztatásukra. A múlt évben a kollektív szerződés 1. sz. mellékletében felsorolt munkakörökbe 74 főt, egyéb munkakörbe 79 főt irányítottunk át.

A dolgozók munkaviszonyának megszüntetését vállalatunk elsősorban nyugdíjaztatás miatt kezdeményezte. Öregségi nyugdíjkorhatár elérése miatt 76 főnek, rokkantsági nyugdíjazás miatt 11 főnek, egyéb ok miatt 41 főnek mondtak fel üzemeink. A vállalati felmondás esetén betartottuk a kollektív szerződésben meghatározott munkavégzés alóli felmentések időtartamát.

A munkaerőmozgás 5 százalékkal növekedett a múlt évben. Az év folyamán 1238 főt vettünk fel, s 1195 fő szüntette meg munkaviszonyát. A felvettek száma 8,8

százalékkal volt magasabb, mint az előző évben. A felvételi érdeklődést elősegítette a múlt évben kapott munkahelyi pótszabadság, a jelentős összegű bérpreferencia, valamint a lakástámogatási lehetőségek. A kedvezőbb felvételi munka mellett jelentős számban léptek ki dolgozóink, s így az éves vállalati átlag fizikai létszám 25 fővel volt kevesebb, mint 1981-ben. Ez is felhívja a figyelmet, hogy üzemeink, szocialista brigádjaink nagyobb gondot fordítsanak a beilleszkedés segítésére, a felvett dolgozók megtartására.

A fiataloké és a nők foglalkoztatási tilalmára előírt szabályokat üzemeink az év során betartották. A fiatalok támogatását, nevelését az 1981. évi ifjúsági parlamenten elfogadott intézkedési terv alapján végeztük. Ennek nyomán javultak a fiatalok élet- és munkakörülményei, különösen lakásellátottsága. A nyári tanulmányi szünetben 84 fiatalot foglalkoztattunk, zömmel középiskolás diákokat.

Munkaidő és pihenőidő

Dolgozóink törvényes munkaideje eltérő. A munkaidő beosztását, ledolgozását a kollektív szerződés üzemi függelékei szabályozzák.

A kollektív szerződés 304. pontjában meghatározott, egy személy által végezhető túlórák betartása gondot okozott az üzemeinkben. Az év folyamán 501 főnél nem tudták betartani az előírást. Az előírástól eltérő magatartást indokolja egyrészt az egyes munkakörökben — főleg szállításnál — jelentkező munkaerőhiány, másrészt az év közben keletkezett termelési elmaradás, amit túlműszakok teljesítésével igyekeztek pótolni, különösen a IV. sz. bányauzemben.

A fenti probléma a túlműszak-gazdálkodásban is jelentkezett, de vállalati szinten már nem volt növekedés. Az év folyamán ugyanis 22 195 túlműszakot teljesítettek dolgozóink, az előző évi 27 382 túlműszakkal szemben.

A munkaerőhiány, a termelési problémák ellenére is üzemeink igyekeztek kiadni a dolgozókat megillető szabadságokat. Munkatorlás miatt 113 főnek húzódik át 636 szabadságnap kladása 1983-ra. Ezután is felhívjuk az üzemek figyelmét, hogy igyekezzenek tervszerű, lehetőleg egyenletes szabadságoltatást véggezni.

Igen kedvezően érintette dolgozóinkat az 1982. január 1-től bevezetett munkahelyi, munkaköri pótszabadság-rendszer. Ez az egészségi ártalomnak ki-

tett dolgozóink nagyobb megbecsülését jelenti. A többszabadságok biztosítása azonban vállalatunknak termelési gondot okozott, mivel a kiesett, mintegy 5 százalékos munkaidő-alapot új munkaerő felvétel nem tudtuk pótolni. Végeredményben egyes betervezett munkákat csak csökkentett mértékben teljesítettünk.

A fizikai dolgozók 1982-ben átlagosan 30,9 nap fizetett szabadságban részesültek, az előző évi 21,7 nappal szemben. A növekedés 42,3 százalék.

Továbbra is biztosítottuk dolgozóinknak a jogszabályban előírt gyermekneveléssel, gyermekgondozással összefüggő szabadságokat, illetve pótszabadságokat. A 14 éven aluli gyermekek után 251 fő kapott összesen 803 szabadnapot. A 18 éven aluli gyermekekért 10 szülő részesült 30 nap pótszabadságban.

A műszakgazdálkodásunkkal kapcsolatban megemlíthetjük, hogy a fizikai dolgozók egy főre jutó teljesített műszakja 1982-ben 6,9 műszakkal volt kevesebb, mint 1981-ben, annak ellenére, hogy a betegnapok száma egy főre vetítve 1,2 nappal volt kevesebb. Csökkent a fizetés nélküli szabadságok száma is: az előző évi 5396 fizetés nélküli szabadsággal szemben.

Üzemeink a kieső műszakok számát igyekeztek csökkenteni az anyagi ösztönzési rendszerük korszerűsítésével, folyamatos átdolgozásával.

A munka díjazása és egyéb juttatások

Vállalatunk 1982-ben a központi bértömeg-szabályozás rendszerébe tartozott. Bérfejlesztést két lépésben hajtottunk végre. Év elején az engedélyezett 4 százalékos mértékű növeledést, amelyből 8,5 millió forint kihatással a szénjárdóságot növeltük havi 100

tünk. Ennek felosztásánál igyekeztünk olyan elveket kialakítani, hogy az segítse munkaerő-helyzetünk javítását, s ezen keresztül az alapvető termelési feladataink teljesítését.

A kialakított elveink alapján igen erős differenciálást határoztunk el: a vávégvi dolgozók bérét mintegy 25 százalékkal, a föld alatti szállítás és gépészet dolgozóinak bérét 15 százalékkal, a külszíni üzemek közvetlen termeléshez kapcsolódó dolgozóinak bérét átlagosan 10 százalékkal növeltük. A termelést közvetlenül irányító műszaki dolgozók ösztönzésére 1,5 millió forint felhasználást tettük lehetővé. Üzemeink a belső helyzetet figyelembe véve eltértek a központilag kialakított elvektől és szélesítették a bérfejlesztésben részesülők körét.

A bérfejlesztések nyomán jelentősen javult dolgozóink anyagi helyzete, 1982-ben a vállalati bérszínvo-

nal 83 940 forint/tő/év lett, az előző évi 77 864 forinttal szemben. A növekedés mértéke 7,8 százalék.

A bérszínvonalon belül a fizikai dolgozók átlagbére 81 686 forint, a nem fizikai dolgozóké 95 826 forint lett 1982-ben. A növekedés mértéke az előző évhez 8,2, illetve 7,3 százalék.

A bányászati irányműszabványokat 1982. január 1-től mintegy 10 százalékkal, október 1-től pedig kb. 20 százalékkal növeltük meg. A béremelések következtében mérséklődött a vávégvi létszám csökkenése.

1982. január 1-től havi 200 forintot fizetünk dolgozóinknak természetbeni (szén-) járandóság címén.

Gazdasági feladataink teljesítését segítették a szocialista munkaverseny-mozgalomban résztvevő dolgozók. Az 1982-es naptári évben az alábbi jutalmakat fizettük ki a szocialista brigádok részére:

Megnevezés	Brigád	Fő	Jutalom összege e. Ft-ban
Bronz brigádéremre	45	554	213
Ezüst brigádéremre	91	1124	677
Arany brigádéremre	131	1529	1 224
Vállalat kiváló brigádra	12	192	298

Az összes kitüntetettből 422 fő volt a nődolgozó, 67 fő a 30 évesnél fiatalabb, 55 fő volt a 25 éves törzsgárdatag.

Az év folyamán 367 dolgozó részesült Kiváló dolgozó kitüntetésben, s a vele járó pénzjutalomban. Az év folyamán 202 újítást kitüntetettek közül 35 fő

volt a nődolgozó, 67 fő a 30 évesnél fiatalabb, 55 fő volt a 25 éves törzsgárdatag.

A hatékonyabb gazdálkodást segítették az újítók is. Az év folyamán 202 újítást nyújtottak be.

Részesedési alap felosztása és felhasználása

A kollektív szerződés 501. pontjában meghatározott — kifizetések adatait az alábbi táblázat tartalmazza: részesedési alapot terhelő —

Megnevezés	Terv ezer Ft-ban	Tény ezer Ft-ban	Felhaszn. százaléka
1. Közvetlen anyagi ösztönzés:			
11. Munkaverseny-mozgalmak jutalmazására:	450	415	92,2
Ebből:			
— Üzemek hatáskörébe:	200	160	80,0
— Központi versenykiírásra:	100	105	105,0
— KISZ ifjúsági termelési versenymozgalom támogatására:	150	150	100,0
12. Törzsgárdatagok jutalmazására:	1 800	2 176	120,9
2. Meghatározott rendeltetésű juttatások:			
21. Jóléti, kulturális alap kiadásaira:	5 400	5 616	104,0
22. Tanulmányi ösztöndíjakra:	400	506	126,5
23. Vissza nem térülő lakás-építkezés támogatására:	300	276	92,0
24. Szakszervezeti jogsegélyszolgálat tagjainak jutalmazására:	30	31	103,3

A táblázatból látható, hogy célkitűzéseinket általában túlteljesítettük. A jóléti és kulturális alap felhasználásáról külön beszámoló készül, de itt is megemlíthetjük, hogy a külön-

féle áremelések miatt került sor a tervezettnél magasabb összegek felhasználására. A törzsgárdatagok jutalmazása az új szabályzat alapján történt, amely nagyobb megbecsülést biztosít dolgozóinknak.

Béren kívüli juttatások

A jóléti és kulturális alapot terhelő felhasználásokat a kollektív szerződés

601. pontjában határoztuk meg. Az 1982. évi terv- és tényszámokat az alábbi táblázat szemlélteti:

Megnevezés	Terv ezer Ft-ban	Tény ezer Ft-ban	Felhaszn. százaléka
1. Jóléti intézmények állóeszközainek fenntartására:	2 000	4 215	210,7
2. Gyermekintézmények támogatására:	350	—	—
3. Kedvezményes üzemi étkeztetésre:	4 300	4 650	108,1
4. Segélyezésre:	920	1 090	118,5
5. Szociális, kulturális, sportcélok támogatására:	2 295	2 299	100,2
6. Dolgozók üdültetésére:	4 490	4 917	109,5
7. Ifjúságpolitikai célok támogatására:	150	150	100,0
8. Egyéb szociális, kulturális kifizetésekre:	385	353	91,7

Felhasználásaink közel a tervezett szinten történtek. A vállalati szakszervezeti bizottság külön beszámoló-

ban elemzi az egyes tételek alakulását, s indokolja az eltéréseket.

(Folyt. a következő oldalon)

Teljesítettük alapvető tervfeladatainkat

Termelési, gazdálkodási tervünk alapvető célkitűzéseit — az év során jelentkező nehézségek ellenére — eredményesen teljesítettük.

Termelési célkitűzéseink az év elején összhangban álltak munkaerő-helyzetünkkel. A bevezetett többszabadság azonban a munkaidő-alapot csökkentette. Ezért a második negyedév folyamán felülvizsgáltuk éves célkitűzéseinket és úgy döntöttünk, hogy termelési, gazdálkodási tervünk alapvető céljainak fenntartása mellett, tartalékaink csökkentésével hidaljuk át a műszaki gazdálkodás terén jelentkező feszültségeket.

Bányászati tevékenységünk volumene nem érte el a tervezettet és az alatta maradt az 1981. évi ténynek is. Nyersérc-termelési tervünket tonnában 99,2 százalékkal, fémmilligrammban 98,6 százalékkal teljesítettük. A műszakihiány hatása a vágathajtásban jelentkezett, teljesítésünk 80,6 százalékos volt. Növelte termelési és létszámgazdálkodási gondjainkat az is, hogy elhúzódt az önjáró bányagépek beszerzése. Készt a megfelelő technológia kialakítása, valamint a gépek szakszerű kezelésének elsajátítása is, így az önjáró technika beállítása még nem hozta meg az elvárt teljesítmény javulását.

Export szállítási tervünket 100,1 százalékkal teljesítettük. A nyersércben jelentkezett lemaradást részben a befejezetlen készletállomány csökkentésével, részben olyan szegény ércnek a feldolgozásba történő bevonásával értük el, melylyel tervünkben nem számoltunk.

Az ércosztályozás és a vegyi feldolgozás minőségi mutatóit tovább javítottuk.

Földtani kutatási tevékenységünket a lelőhelyen, a Villányi hegységben és a dinnyeberki-gyűrűfői területen végeztük. A lemélyí-

Munkaviszony

A vállalati létszám 1982-ben tovább csökkent. A teljes munkaidőben foglalkoztatott dolgozók száma 23 fővel volt kevesebb mint 1981-ben. Sajnos a vávégvi létszámot sem tudtuk stabilizálni, 16 fővel volt kevesebb mint az előző évben. Az intenzív hirdetések, s az év végén kapott

tett geológiai mélyfúrás mennyisége 21 223 fm volt.

Beruházási munkánk súlypontját az elmúlt évben is az V. sz. bányüzem képezte. Befejeződött az V-ös légakna építése és befejeztük a 13/21-es vakakna szerelvényezését is.

Műszaki fejlesztési munkánk a bányászatra, a vegyi feldolgozásra és a munkavégzés biztonságának javítására irányult.

A vágathajtás biztonságát és gazdaságosságát javítottuk a saját gyártású hasított csőhorgonyok bevezetésével, amelyeket a II. félévben már rendszeresen alkalmaztunk.

Létszámtervünket 99,7 százalékkal teljesítettük. Elmaradás elsősorban a vávégvi dolgozóknál jelentkezett, de állandósult a létszámihiány az öntödében is.

Az általános bérfejlesztés, valamint a bérpreferencia eredményeként dolgozóink bérszínvonala 7,8 százalékkal emelkedett.

Jelentős javulást értünk el a munkavégzés biztonsága terén. A 3 napon túl gyógyuló balesetek száma az 1981. évi 409-ről 343-ra csökkent. Javult az ezer ledolgozott műszakra eső balesetek miatt kiesett műszakmutató is 7,3-ról 6,2-re.

A vegyi dúsítmány forint/fémkg önköltségi tervet 97,7 százalékkal teljesítettük. E megtakarítás jelentős eredmény túlteljesítést eredményez. A megtakarításban gazdálkodási eredményeink mellett jelentős szerepet játszik a vágatmaradás. Anyagellátásunkban az év folyamán kisebb zavarok jelezttek, elsősorban a nyugati importkorlátozások következtében.

Pénzügyi gazdálkodásunkat átmenetileg nehezítette, hogy anyagkészletünk magasabb volt a tervezettnél. Fizetőkészségünket emiatt részben forgóalapfeltöltéssel, részben átmeneti hitel igénybevételével biztosítottuk.

bérpreferencia következtében az év utolsó hónapjaiban javult a felvételi érdeklődés. A munkaerőhiány gondunkat növelte az a tény, hogy továbbra is jelentős a csökkent munkaképességűek száma. 1982. december 31-én számuk elérte az 1096 főt. Az év folyamán

Munkaügyi viták

(Folytatás az előző oldalról)

Vállalatunknál 9 munkaügyi döntőbizottság működik. Részükre az előírásnak megfelelően biztosítottuk a működési feltételeket. A bizottságok általában szakszerűen látják el feladataikat, s ehhez szakképzésüket segítjük.

1982-ben 152 kérelmet nyújtottak be az mdb-hez, az előző évi 146 kérelemmel szemben. A beadott kérelmekből első fokon a dolgozók javára 33-at, az üzem javára 70-at ítélt meg. Más szervnek átadtak 11 ügyet, visszavontak 4 kérelmet, megszüntettek 11 ügyet, megosztott határozatot született 5 esetben és átmenő ügy volt 10.

Az üzemi mdb határozata-

Fegyelmi és anyagi felelősség

Dolgozóink túlnyomó többsége a múlt évben is eleget tett a munkavállalói kötelezettségének. A magukról megfélemedezett dolgozók ellen az üzemek fegyelmi felelősségrevonást alkalmaztak. Az év folyamán összesen 360 fegyelmi büntetést szabtak ki, az előző évi 309 büntetéssel szemben. A legsúlyosabb fegyelmi büntetést, az elbocsátást 9 dolgozóra szabták ki. A fegyelmi eljárások során 154 dolgozót részesítettek különféle anyagi juttatás megvonásával járó büntetésben.

Az igazolatlan hiányzások száma sajnos továbbra is elég magas, 1982-ben összesen 8303 igazolatlan műszakot jegyeztek, az előző évi 8086 műszakkal szemben. Az igazolatlan mulasztóknál alkalmazták a kollektív szerződésben meghatározott büntető szankciókat, de ezek korántsem visszatartó jellegűek. Meggondolandó az előírások szigorítása.

A munkásszálló házirendjének megsértése miatt a szállón lakók közül egy főt kellett a munkásszállóról kitiltani.

Betegellenőreink az elmúlt évben is folyamatosan ellenőrizték a táppénzes állományban tartott dolgozókat. Az ellenőrzés folyamán 27 főt vontak felelősségre, s ennek során 35 nap táppénzmegevonást kezdeményeztek az üzemek. Az év során gondot fordítottunk a társadalmi tulajdon védelmére. Megfelelő intézkedésekkel, leltározással óvtuk a közösség vagyonát.

A központi anyagraktárakban a leltározások során 160 ezer forint hiánykeletkezett, amelyből 134

Összefoglalás

Az üzemi önértékeléseket is felhasználva megállapíthatjuk, hogy kollektív szerződésünk 1982-ben is segítette a vállalati gazdálkodási célkitűzések végrehajtását. Az ösztönzési rendszereken keresztül mozgósította dolgozóinkat a hatékonyabb munkavégzésre.

Dolgozóink — a megnövekedett munkahelyi körülmények között is — igyekeztek helytállni, feladataikat teljesíteni, az év közben jelentkező tervlemondást pótműszakkal pótolni.

Bér- és jövedelempolitikánk eredményesnek minősíthetjük. Az év során jelentősen nőttek a keresetek, de nem minden területen tudtuk a bérfejlesztéseket feloldani, sőt, újabbak is jelentkeztek. További tervszerű bérfejlesztéssel

tokból a dolgozók 32-t, az üzem 11-et megfellebbezett a bíróságon.

A beadott kérelmek jellege a következő volt: kártérítési határozat ellen 28, a fegyelmi határozat ellen 15, bérjellegű 52, munkaviszonnyal kapcsolatos 9, egyéb jellegű 48.

A kérelmek rendezésében, a beadványok elkészítésében a dolgozók segítségére voltak az üzemi panaszügyi bizottságok és a szakszervezeti jogsegélyszolgálat.

A panaszok számából megállapítható, hogy a vállalatnál az illetékes ügyintézők, vezetők igyekeznek a jogszabályok előírásai szerint dönteni. Ennek alapján a törvényesség érvényesül a napi munka során.

ezet forint volt a kompenzálható és 26 ezer forint a nem kompenzálható. (Előző évben csupán 17 ezer forint volt a hiány összege.) A többletek értéke 248 ezer forintot tett ki, amelyből a kompenzálható 151 ezer forint, míg a nem kompenzálható 97 ezer forint. (Előző évi többlet összege 20 ezer forint volt.)

A megnövekedett hiányokat 92 ezer forinttal, a többleteket pedig 91 ezer forinttal korrigálni lehet a Szolgáltató üzem kezelésében levő raktárnak egy fegyelmi eljárással végződő revizori vizsgálat alkalmával megállapított eltéréseivel.

Vállalatunk anyagraktárainak óriási forgalmához viszonyítva ugyan még ezek az eltérések is elfogadhatók, de azért felhívják a figyelmünket a bizonylati fegyelem szigorúbb betartására.

A munkahelyi fogyóeszközök leltározása 58 ezer forint hiányt és 16 ezer forint többletet állapított meg. A hiányok miatt 152 ezer forint kártérítést fizettek a felelősök. Ha az előző évi hiányokat — 185 ezer forint — és többleteket — 94 ezer forint — vesszük figyelembe, akkor azt kell megállapítanunk, hogy örvendetesen javult a társadalmi tulajdon védelmében tett intézkedések hatékonysága, éppen a nehezebben ellenőrizhető munkahelyeken. És még a kártérítések összege is nőtt az előző évi 138 ezer forinttal szemben.

A dolgozók megőrzésére, használatára átadott eszközök elveszése, illetve meg rongálása miatt 1982-ben 25 kártérítési határozatot adtak ki, az előző évi 33 intézkedéssel szemben.

tudunk a feszültségeken enyhíteni.

A béren kívüli juttatások területén igyekeztünk a dolgozói elvárásoknak eleget tenni, s a juttatásokat a korábbi szinten biztosítani, az áremelkedések ellenére is.

Dolgozóink zöme fegyelmezetten dolgozott. A beszámolóban is említett területeken — ahol a fegyelmezetlenség előfordultak — határozottabban kell fellépni, s a fegyelmezeti munkát, magatartást megkövetelni. A megnövekedett feladatainkat ugyanis csak további áldozatos munkával tudjuk teljesíteni. Célkitűzéseink végrehajtásához továbbra is igényeljük dolgozóink aktív támogatását, munkánkat javító hasznos észrevételeit.

Tóka Jenő s. k.
vezérigazgató

Beszámoló

a vállalat kulturális és jóléti alap 1982. évi felhasználásáról

A vállalati kulturális és jóléti alap felhasználására — a vállalat vezérigazgatója véleményének ismeretében — a vállalati szakszervezeti bizottság javaslatot készített, amit a vállalat szakszervezeti bizalmi testülete megvitatott és — mivel szakszervezeti döntési jogkörbe tartozik — 1982. évi 1. sz. határozatában szabta meg a felhasználás fő összegeit, egyben kötelezte a vállalati szakszervezeti bizottságot részletes felhasználási terv elkészítésére. A felhasználást a vszb az év folyamán rendszeresen figyelemmel kísérte, kifizetés, vagy átutalás minden esetben a vszb titkárnak ellenjegyzésével történt.

A fenti célokra tervezett 8 millió 240 ezer forinttal szemben 8 millió 764 ezer forintot kellett felhasználni, így közel félmillió forinttal a részesedési alpból ki kellett egészíteni a kulturális és jóléti alapot. A túllépés oka elsősorban és gyakorlatilag az üdültetési költségek nem tervezhető emelkedése. A mindenki előtt ismert alapvető élelmiszerek hatóságai és szabadárak termékei árainak emelkedése miatt — az üdültetésben résztvevők alapellátásának szintentartása érdekében — a nyersanyagnormákat meg kellett emelni. A vszb, az üdültetési szabályzatban kapott felhatalmazás alapján intézkedett a fentiek szerint.

A részletes felhasználásról az alábbiak szerint számolunk be: A közös fenntartású üdülők (Harkány, Hévíz) költségei 346 ezer forinttal haladták meg a tervezettet. A szociális célú szolgáltató közös fenntartású intézmények (harkányi nappali kórház, Jósvalói) egy főre jutó költségei a tervezett szinten alakultak. Dolgozóink családtagjai és környezetük kulturális igényeinek fokozottabb kielégítése érdekében a tervezett összegben 50 ezer forint került

A kollektív szerződés 1982. évi végrehajtásáról szóló igazgatói beszámolóval a vállalati szakszervezeti bizottság egyetértett.

Dolgozó kollektívánk a nehezebb gazdasági körülmények között igyekezett alapvető kötelezettségeit teljesíteni. Ennek is köszönhető, hogy vállalatunk export szállítási tervét 100,1 százalékra tudta teljesíteni, annak ellenére, hogy sem nyersérc-, sem fémkö-, sem pedig a vágathajtási tervét nem tudta 100 százalékra teljesíteni.

Szakszervezeti bizottságunk — az 1983-as gazdasági feladatok ismeretében — igen fontosnak tartja az üzem- és munkaszervezés — különös tekintettel a nagyértékű gépek — további javítását, a fegyelmezettebb munkavégzést, az egyszerű anyag- és energiatakarékoskosságot. Mérsékelni kell a vágathajtás területén mutatkozó lemaradást.

Nem sikerült megállítani '82-ben sem a létszám csökkenését. Nem javult üzemünk létszámmegtartó képessége, bár év végére a bérpreferencia hatására valamit javult a létszámmegőrzés. Szocialista brigádjaink az 1983-as évben tekintésük egyik fontos feladatuknak az új dolgozók betanítását, beilleszkedésük segítését, az útközöződjön a vállalásokban és az értékelésnél is.

Dolgozóink örömmel vették tudomásul a munkahelyi, munkakörüli pót szabadság bevezetését. A megnövekedett szabadság még inkább megköveteli a tervszerűséget, az egyenletes szabadság kiadását. Elvárjuk, hogy az üzemek vezetői erre 1983-ban nagyobb gondot fordítsanak, mint az elmúlt évben.

Szakszervezeti bizottságunk

átutalásra (Kövágószőlősi Iskola, Széchenyi Gimnázium, mozgássérültek szövetsége, hídasi művelődési ház). A tervezett összegű támogatásban részesült a PMSC (400 ezer forint), a kövágószőlősi sportkör (7 ezer forint), Horgász SE (10 ezer forint), MHSZ (160 ezer forint). A Szentlőrincen lakó dolgozók körülményeinek javításához a tervezett 30 ezer forinttal szemben 80 ezer forintot használtunk fel.

Törekvésünk az volt és marad, hogy — elsősorban a tanácsokon keresztül — támogassuk a vállalat vonzáskörében élő dolgozók szociális ellátásának, kulturális és sportolási lehetőségeinek megteremtését, mind tökéletesebb kielégítését, a vállalat anyagi lehetőségeinek határára befűl.

Segélyezésre 920 ezer forintot tervezünk. Ez évben is különös gondot fordítottunk a nagycsaládokra (200 ezer forint), támogattuk az arra rászoruló dolgozóink gyermekeinek közép- és felsőfokú oktatási intézményekbe történő beiskolázását (80 ezer forint) és a nyugdíjas alapszervezetet (100 ezer forint). Az alapszervezetek hatáskörébe 540 ezer forint került segélyezés célú felhasználásra, amit gyakorlatilag teljes mértékben igénybe vettek.

Dolgozóink pihenését jól szolgálta — a már említett közös fenntartású üdülők mellett — a vállalat balatonfüredi, balatonmáriafürdői üdülője, az NDK és bolgár csereüdültetés, a nagycsaládok gyermeküdültetés és a KISZ úttörőtábor Magyarhertelenden, valamint a hévízei vízitápláló Mohácson, Orfűn, a Pécsi tónál, de ide kell sorolni az — egyelőre korlátozott férőhellyel működő — balatonmáriafürdői kempinget is. Az ismertető okok miatt az üdültetésre tervezett 2 millió 710

ezer forint nem fedezte az üdültetés tényleges költségeit, valamint a tervezéskor nem volt tervezhető az azóta kezeletbe vett hévízei pihenőtelep a Pécsi tónál, így az üdülési költségéhezjárulást ki kellett egészíteni mintegy 266 ezer forinttal.

Szociális célokra a tervezett 115 ezer forinttal szemben 105 ezer forint került felhasználásra. A látszólagos megtakarítást az okozza, hogy a kegyeleti költség címén tervezett 50 ezer forinttal szemben csak 40 ezer forintot kellett felhasználni. Egyéb szociális célú felhasználás (nyugdíjasok, nőnap, anyák napja, gyermeknap, beteglátogatás stb.) a felhasználási tervnek megfelelően alakult.

Kulturális célú felhasználásra tervezett 1 millió 568 ezer forinttal szemben 1 millió 534 ezer forint került felhasználásra. A különbség elsősorban abból adódik, hogy a Ságvári Endre Művelődési Ház egyéb célú elkülönített költségére tartalékolt összeg nem került felhasználásra. Dolgozóink kulturális igényeit, a közművelődés lehetőségét elsősorban a Ságvári Endre Művelődési Ház elégíti ki. Ennek megfelelően a kulturális célú felhasználás jelentős részét (1 millió 150 ezer forint) a művelődési ház fenntartására — állami és a BDSZ támogatás és bevételei mellett — kellett fordítani. A fűvőzenekar működéséhez a tervnek megfelelően 150 ezer forint került felhasználásra.

A bányásznap méltó megünneplésére és meg szervezésére az elmúlt évben megemelt összeget tervezünk és használtunk fel (100 ezer forint). Egyéb kulturális célú felhasználások álta-

lában a tervezettnek megfelelően alakultak. Ennek megfelelően támogattuk a nők klubja által szervezett kirándulást, az MSZBT vállalati szervezetét, a szovjet ösztöndíjasok klubját, valamint a magyarluksfal faragó táborát. A Változó Valóság vetélkedősorozat megrendezésére is díjazására 40 ezer forintot fordítottunk.

Közös fenntartású intézményeknél felsorolt sportcélú felhasználások mellett a vállalati szakszervezeti bizottság tömegsport bizottsága által rendezett sportrendezvények — a minőségi sporton kívül — jól szolgálták a tömegsport célkitűzéseit. Erre a célra 50 ezer forintot fordítottunk. A MÉV horgászegyesületét horgászvízeinek megóvásában és karbantartásában 15 ezer forinttal segítettük. Egyéb sportcélokra tervezett 5 ezer forintnak csak a fele került felhasználásra.

Ifjúságpolitikai célokra 150 ezer forintot biztosítottunk, amit a KISZ termelési és szakmai vetélkedők, mozgalmak, sport- és honvédelmi rendezvények, valamint politikai oktatás, képzés, vetélkedők megszervezésére, kulturális rendezvények, kirándulások stb. megszervezésére — saját munkatervének megfelelően — fordította.

A beszámoló csak a szakszervezeti hatáskörbe tartozó kulturális, jóléti alap felhasználását tartalmazza. Egyéb forrásokból megvalósuló szociálpolitikai célok teljesítését a vállalati szociálpolitikai terv 1982. évi teljesítéséről szóló beszámoló tartalmazza.

Kérjük dolgozóinkat, hogy a beszámolót üzemi csoportterületen és az üzemi demokrácia egyéb fórumain vitassák meg és véleményüket, javaslatukat juttassák el — akár a vállalati szakszervezeti bizottságon keresztül — a döntésre jogosult vállalati szakszervezeti bizalmi testület elé.

Mecseki Erőbányászati Vállalat Szakszervezeti Bizottsága

Határozat

az 1976–1985. évi kollektív szerződés végrehajtásáról, a végrehajtás tapasztalatairól készült beszámolóról

kívánatosnak tartja vállalatunknál a 40 órás munkahét bevezetését, de csak abban az esetben, ha ez nem okoz termelés kiesést. Ennek érdekében az üzemek tárják fel azokat a lehetőségeket, a meglévő tartalékokat, melyek lehetővé teszik e cél megvalósítását.

1982-ben javult dolgozóink anyagi helyzete. A bérszínvonal 7,8 százalékkal volt magasabb, mint 1981-ben, bár ez a növekedés a külszíni dolgozóknál kisebb mértékű. A bérpreferencia nyomán kialakult bérarányokat — kisebb torzulásoktól eltekintve — jónak tartjuk. Ennek ellenére továbbra is jelentkezik bérfeszültség egyes üzemek, illetve egyes munkakörök között. Szükségessé tartjuk a vállalati szintű rendszeres, konkrét bérélemzés végzését a fontosabb munkakörökben.

Továbbra is magas az igazolatlan hiányzások száma. Szakszervezeti bizottságunk felhívja a figyelmet, hogy az üze-

mek vezetői következetesebben, szigorúbban alkalmazzák a kollektív szerződésben meghatározott rendelkezéseket az igazolatlan mulasztókkal szemben. Egyetértünk, hogy kollektív szerződésünk 1982-ben is segítette a vállalati célok megvalósítását. Az ösztönzési rendszereken keresztül mozgósította dolgozóinkat hatékonyabb munkavégzésre.

A kollektív szerződés üzemi függelékéi jól egészítették ki a vállalati jogszabályokat. Ezek végrehajtásáról az üzemek vezetői számolnak be. Felkérjük vállalatunk vezérigazgatóját, hogy szíveskedjen intézkedni, hogy a beszámoló, a vállalati szakszervezeti bizottság határozata a Mecseki Erőbányász 1983. március 1-i számában megjelenjen. Kérjük továbbá, hogy a kollektív szerződés szükséges módosításának tervezetét üzeminkhez megküldeni szíveskedjék, hogy dolgozóink a kifüggesztés után megismerhessék.

Javasoljuk, hogy az üzemi bizalmi testületek 1983. március 15-ig tárgyalják meg a kollektív szerződés 1982. évi végrehajtásáról készült beszámolót — kiegészítve az üzemi tapasztalatokkal — a vállalati szakszervezeti bizottság határozatát, a kollektív szerződés módosító javaslatát, valamint külön napirendként a szociális beszámolót, a jóléti, kulturális ráfordításokról készült jelentést. A bizalmi testületi ülésen elhangzott javaslatokat március 21-ig a vállalati munkaügyi osztályra kell megküldeni.

Kérjük vállalatunk dolgozóit, hogy a beszámolókkal kapcsolatos véleményüket, javaslatukat a szakszervezeti bizalmiaknál közöljék, hogy azok az illetékes fórumon keresztül eljuthassanak az üzemi, vállalati vezetésehez.

Mecseki Erőbányászati Vállalat Szakszervezeti Bizottsága

Felhívás

A KISZ Baranya megyei 10 000 forint (3 db), III. díj Bizottsága több kiíró szervvel együttesen 1983. évben is meghirdeti Újtási és ötletpályázatát. A pályázat célja: a fiatalok újító kedvének serkentése, a hasznos és megvalósítható ötletek felszínre hozása és azok hasznosításának elősegítése.

Ajánlott témák. A pályázatot meghirdető szervek ajánlasként — többek között — az alábbi témákra hívják fel a pályázók figyelmét: — Energiával való takarékoskodás; kevésbé hasznosított energiaforrások eredményesebb felhasználása, hulladékanyagok, másodlagos nyersanyagok újrahasonosítását célzó, import megtagarító, illetve munkaerő ráfordítást csökkentő megoldások. — Minden olyan munkavédelmi jellegű ötlet és újítás, mely növeli a munkavégzés biztonságát, csökkenti a baleseti veszélyt. — Javaslat a vállalati termelékenység növelésére, felmérés hazai, illetve nemzetközi összehasonlítás alapján. — Eljárás adott munkaterület szellemi tevékenységének mérésére és tervezésére.

A pályázat díjazása: I. díj 15 000 forint (2 db), II. díj

3000 forint (5 db).

A fentiekben kívül a legjobb ötleteket 1000—2000 forint közötti összeggel (a bíráló bizottság döntése alapján) jutalmazzuk, összesen 15 000 forint értékben.

A legjobb alkotói kollektívának a KISZ Baranya megyei Bizottsága 10 000 forint összegű különdíjat ajánlott fel.

A jelgével ellátott pályaműveket 3 példányban, lezárt csomagban a KISZ Baranya megyei Bizottsága címére (Pécs 7623 Rét u. 4.), kizárólag postán lehet beküldeni. A beküldési határidő: 1983. augusztus 15.

A pályázat jelgés, melyeken saját szellemi munkával részt vehet minden 35 éven aluli fiatal, illetve ilyen fiatalokból álló kollektíva. A pályázat térjen ki arra is, hogy a beadás időpontjában az újítás, ötlet milyen hasznosítási stádiumban van.

A pályázat eredményhirdetésére 1983. október 3-án 15 órakor kerül sor a Pécsi Ifjúsági Házban. Az érdeklődők a részletesebb információkért az üzemi KISZ vezetőseket keressék fel.

Fokozni a biztonságot

A hűség jutalma

A IV. sz. bányauzem múlt évi munkavédelmi, biztonságtechnikai helyzetének elemzése alapján elmondhatjuk, hogy baleseti mutatóink 50 százalékkal csökkentek az előző évhez viszonyítva. Az eseményeket összefüggésben vizsgálva a következőket állapíthatjuk meg. Lényegesen csökkent a 28 napon túl gyógyuló üzemi balesetek száma s ebből adódóan megközelítően 1900 műszakkal kevesebb kiesés volt mint előző évben.

Kedvezően alakult az 1000 teljesített műszakra vonatkoztatott beteg műszakok száma, mely a 11,2-es megtúrt mutatóval szemben 7,1-re alakult.

A bekövetkezett üzemi balesetek a tárgyi okok szerinti megoszlása: közet-hullás: 21 százalék, elcsúszás, elesés: 28 százalék, csille-mozdony: 9 százalék, fűrókocsi: 6,6 százalék, kéziszerszám: 6,6 százalék, egyéb: 10 százalék.

A tárgyi okokból a többi baleset 1—2 százalékos arányban osztozik a maradék 19 százalékból. A munkavédelmi helyzet javítására műszaki intézkedési tervet dolgoztunk ki. Folytatjuk a munkakörülmények és munkafeltételek javítását célzó műszaki fejlesztést, a nehéz fizikai munka fokozottabb csökkentését, önjáró szállító- rakodó gépek alkalmazásával. A közet-hullásos balesetek csökkentése a hasított közetorgonyok és háló- együttes alkalmazásának eredményeként tudható be. Tovább kell javítani a járósztályok karbantartási munkáit, mivel elfogadhatatlan magas az elcsúszásból eredő balesetek száma.

Súlyos gondként jelentkezik az üzemi úti balesetek nagyobb előfordulása. 1982. évben 12 dolgozó szenvedett 3 napon túl gyógyuló üzemi úti balesetet, saját gépkocsival, motorke- réppárral történő munkába jövet, illetve munkából hazafelé menetben. Elgondolkodtat, hogy a vállalat által biztosított szervezett utaztatás (Volán) esetén nem történt úti baleset.

A balesetek okainak elemzése tanúsítja az emberi tényezők jelentőségét. A bekövetkezett üzemi balesetek 34 százaléka figyel- metlenségből, 36 százaléka előírásellenes munkavégzés

következménye. Ezért nagyobb figyelmet fordítunk a munkabiztonsággal kapcsolatos ismeretek fokozottabb elsajátítására. Fokozni kívánjuk a havi 30 perces munkavédelmi oktatás hatékonyságát.

Bővíteni kell a vizuális oktatások számát, mert filmvetítés esetén a visszakeresési index 90—95 százalékos, míg szóveges oktatás esetén csak 60—70 százalékos. Az előírás ellenes munkavégzések csökkentése céljából javasolnánk: a havi biztonsági szemléken és bányabeli ellenőrzések alkalmával fényképen rögzíteni a hiányosságokat és a tipikus eseteket a munkavédelmi hirdetőn (hirdetőtáblán) kifüggeszteni, a helyes technológiával párhuzamosan.

Üzemünk munkavédelmi helyzetének javításában szerepet játszott az anyagi ösztönzési rendszer bevezetése. A produktív csapatokat negyedévenként értékeltük, s azon dolgozók,

akik nem szenvedtek és másnak sem okoztak üzemi balesetet 600—900 forint/fő balesetmentes jutalomban részesültek.

A műszaki intézkedések mellett a társadalmi szervek operatív segítsége is hozzájárult az üzemi balesetek csökkenéséhez. Az üzemi párt-vb-ülésen az üzemi baleseti helyzetet elemezték, a biztonságtechnikai csoport tevékenységét a párt és a szakszervezeti bizottság ülésein vitatták meg. Üzemi szinten 12 fő 30 éven aluli munkavédelmi őrt bízt meg az üzemi KISZ-szervezet. Az ifjúsági munkavédelmi örök munkájukat a termelő egységeknél kiemelkedően végzik.

Nem jelenthet számunkra megnyugvást az elmúlt év eredménye. A jövőben is fokozottabban kell együttműködni a műszaki és fizikai dolgozóknak a társadalmi szervekkel az 1982-ben kialakult helyes irányban.

Bokodi Géza



A Szolgáltató üzem Bikovszkij brigádja ünnepléses brigádgyűlésén egy régi, kedves brigádtag búcsúztatására került sor. Jék János, aki 1962. decemberében került a vállalathoz, elérkezett a megérdemelt nyugdíjas éveikhez. A búcsú könnyekre fakasztotta a már két évtizede uránércet szállító János bácsit.

Hogyan kezdte pályáját? — 1944 óta vagyok gépkocsivezető. A honvédségnél kezdtem, aztán 1956-tól Barcon voltam tűzoltó. Nehéz idők voltak akkoriban, de kitartással és becsülettel, szorgalmas munkával mindenki megkereshette a megilletésre való. 1962. decemberében jöttem a vállalathoz. Az akkori I. sz. bányauzemnél kezdtem csillésként, s a következő évben már szállítottam az érceket.

— A 60-as évek óta nagy fejlődés történt. Mennyiben könnyítette ez munkáját?

— Az akkori hattonnás MAZ-gépkocsikat technikailag össze sem lehet hasonlítani a maiakkal. A munkaidő terén is nagy változás tapasztalható. Nem volt szabadszombat, sőt, gyakran még vasárnap is dolgoztunk az EDÜ-ben. Volt olyan nap, hogy este 10 órától másnap 14 óráig szállítottuk a bányafát és az érceket. Az akkori norma 240—280 óra volt, de gyakran ennél is többet teljesítettünk havonta.

— Mióta brigádtag? — 1963-ban léptem be a brigádba. Én igenis fontosnak tartom a brigádmozgalmat. Nem csak ösztönzi az embereket, hanem össze is tartja a nap mint nap együtt dolgozókat.

— Hogyan lehet betartani percnyi pontossággal a munkakezdést olyannak, aki Siklósról jár be?

— Engem soha nem riasztott vissza az, hogy naponta kétszer kell megtennem Siklósról az utat. A pontosság a munkahelyen — szerintem — kötelező, ezt mindig szem előtt tartottam.

— Milyen érzésekkel megy nyugdíjba?

— A stafétabotot már átadtam Attila fiamnak. Egy kis ideig együtt, egy műszakban rőtük az utat, a III. sz. bányauzem és az EDÜ között. Vigyáztunk egymásra, egyengettük egymás útjait. Fájó szívvel hagyom itt a munkatársakat, a brigádot. Egészséges vagyok és szeretek dolgozni, ezért szívesen maradnék továbbra is az üzemenél mint nyugdíjas.

János bácsi nyugdíjba ment. A brigád jó, munkája elismeréseként egy ezüst pecsétgyűrűt adott át, melyen felirat: „Bikovszkij 1982”.

Helstáb Judith

Nemcsak üzemi, de vállalati érdekből is

Megfelelni a követelményeknek

Különböző vállalati fórumokon hangzott el, hogy bányagépeket 1983-ban csak az elmúlt évi mennyiségnek megfelelően szerkeztünk be. Ennek nyilvánvaló gazdasági okai vannak. A pénzügyi korlátok — amellet, hogy megnehezítik a műszaki fejlesztést — felvetik azt a kérdést, mit tesznek a bányauzemek a már meglévő korszerű technika hatékonyabb alkalmazása érdekében? PETHŐ ERNŐ, a III. sz. bányauzem főmérnöke ezzel kapcsolatban a következőket mondta el:

— Sajnos a jelenlegi korszerű technikánk még nem teljes. Rendelkezőnk fűrókocsikkal és közetrakodó-szállító gépekkel, de hiányzik az ácsolás, rob- banó és egyéb anyagok szállítást végző berendezés. Az elmúlt időszakban több kezdeményezés történt a kiszolgáló gépek beszerzésére, de sikertelenül. A problémát helyileg kell megoldanunk. A vállalatvezetés a Szolgáltató üzemet bízza meg azzal a feladattal, alakítsa át egy teherautót, amelyet föld alatti viszonyok között is lehet üzemeltetni, illetve az említett munkák elvégzésére alkalmazni. Úgy tudom, a Szolgáltató üzem szakemberrel lelkesen foglalkoznak a feladattal, amit örömmel veszünk, hiszen nagyon nagy szükségünk lenne erre a masinára. Nemcsak üzemi, de vállalati érdekből is. Reméljük,

még ez évben meg is kapjuk. Addig is — átmeneti megoldásként — próbálkozunk gépszerkezeti részlegünk egy hidraulikus szerkezettel, ami felemeli a nehéz süveggerendát és egyben ácsolási állásként is szolgál. Ebből egy darab már munkahelyen van, s ha ez bevállik, többet is készítenek belőle.

— Milyen további intézkedések születtek a hatékonyság növelése érdekében?

— A valutakorlátozás az alkatrészek ellátásában is komoly gondot okoz. Igyekeztünk hazai anyagokkal pótolni, kivánni a drága nyugati alkatrészeket. Így például hazai anyagból végeztük el a rakodógépek kanálának felújítását, illetve pótoltuk a hengerek bronzperselyeit és az olajsűrítőket stb.

— Szervezési intézkedések is történtek, illetve történnék. Példaként említeném a GHH-val dolgozó csapat kettőosztását, ami remélhetőleg fokozza majd a versenyszellemet és valóra váltja azt a célkitűzést, hogy minél több időt üzemeljenek a gépek. Eredményként könnyelhetjük el, hogy novemberben már 50 százalékos volt a berendezések kihasználtsága, s ez is hozzájárult az üzemi terv teljesítéséhez.

— Sok szó esik mostanában a minőségi termelésről. A nagyértékű gépekkel dolgozókat hogyan ösztönzi erre az üzemi vezetés?

— Fontosnak tartjuk, hogy mielőbb átálljunk a mennyiség szemléletéről a minőségi szemléletre. Ehhez első lépés az optimális üregmagasság tartása. Az elmúlt egy hónap e téren hozott bizonyos eredményeket, amit reméljük sikerül tartósítani, illetve fokozni.

— Az ácsolás nehézsége miatt új, külön premizálást vezetünk be, s ezt addig tartjuk fent, amíg nem tudunk gépeket biztosítani az ácsolás megkönnyítésére. Ugyancsak november hónaptól úgynevezett „kapcsolt” premizálást vezetünk be a GHH-csapatokon dolgozó lakatosoknál és villanyszerelőknél, aminek az a lényege, hogy e dolgozók prémiuma a csapat teljesítményétől függ. Ezt a premizálási formát kibővítettük és alkalmaztuk a vágathajtó és feltérhajtó gépek karbantartójánál is.

— Szeretném kihangsúlyozni, hogy a gépi berendezések hatékonyabb alkalmazása olyan szükséges feladat, amit mindenkinél nagyon komolyan kell venni és ennek érdekében mindent el is kell követni, mert csak így tudunk megfelelni a velünk szemben támasztott követelményeknek — mondotta betelejesül Pethő Ernő.

Herendi István

Újtások

A vállalat február elejéig a következő újításokat fogadta el hasznosításra.

II. sz. bányauzem: Vízindító tömítése szilikonkaucsukkal. Az újító neve: Németh Árpád. (14 500 forint.) Bilincs elötűző rögzítéshez. Az újító neve: Wenczler Ferenc. (B)

III. sz. bányauzem: Föld alatti telefonhálózat táplálása. Az újító neve: Molnár József. (B)

IV. sz. bányauzem: Csőszegecs beverőfej. Az újító neve: Lovas Lajos, Ács Ferenc és Bittner Ferenc. (18 600 forint.)

Szolgáltató üzem: FCL zagykihordó kotrólapát gumiból. Az újító neve: Sebők Miklós. (8000 forint.) Szakadt gumiheveder kapcsolása. Az újító neve: Sebők Miklós. (11 000 forint.)

Éredúsító üzem: Pacsuka paraméterek helyi mérése. Az újító neve: Péter Géza. (8500 forint.) Mészadagoló vezérlése elektronikus osztóval a hőközpontban. Az újító neve: Kopjár Ejnár. (22 000 forint.) Sablon hidrociklon-beömlő összeállításához. Az újító neve: Kutjanidisz Mihailisz. (11 000 forint.) 13-as zszomp szintérzékelés a túlfolyóban. Az újító neve: Péter Géza. (10 400 forint.) Készülék szalagterelő ház hegesztéséhez. Az újító neve: Jankó Sándor. (9400 forint.) Transzistoros feszültségstabilizátor műszer hitelesítéséhez.

Az újító neve: Galyák Ferenc. (17 000 forint.)

Kutató-mélyfúró üzem: Tölcséres mintavevő vizkutatához. Az újító neve: Ferka Sándor, Zsigmond B. László, Darázs János. (52 000 forint.)

A zárójelben levő számok azt a többlet nyereséget jelölik, amit a vállalat az újítások alkalmazásával éves szinten ér el.

(B)=Balesetveszély, az egészségre káros tényezőket csökkentő, vagy a munkahelyi körülmények javítását szolgáló újítás. Hasznossága pénzben nem fejezhető ki.

Fegyelem = biztonság

S. Gy. fűrómester 1983. január 13-án munkatársával ékszíjat cserélt. A munka befejeztével S. Gy. az ékszija feszességét ellenőrizte és közben munkatársa a berendezést elindította. Az ékszija és ékszija- társa közé került bal kéz 2., 3., 4. és 5. ujjai megrom- csolódtak.

A baleset elkerülhető lett volna, ha munkájukat a szabályok betartásával, nagyobb figyelemmel végzik, ha a berendezést csak a szerelés befejeztével, a védőburkolat visszaszerelése után indítják.

P. E. és N. F. föld alatti

lakatosok a IV. sz. bányauzem 7. szintjén saraboló- villát szereltek le és szállították az alapvágatra. A szállításhoz szükséges húzóvillát az alapvágaton a vasúthoz rögzítették, a gurítóval szemben pedig, egy már korábban beépített, közet- horgonyra 1 db M8-as csavarral terelőcsigát szereltek fel. Húzás közben a terelőcsigát tartó közet- horgony eltört és a kötéllal együtt kirepülő terelőcsiga a húzóvilla mellett álló P. E. arcát megütötte.

Nem török el a főtchor- gony, nem következik be a baleset, ha P. E. és N. F.

betartják a MÉV Szabályzat 3.7.2 c. pontjában leírt szabályt: „Az emelő, illetve terelőcsiga felerősítése... beépített főtkeampóra sodronykötél függőcsigával történhet.”

A Kerületi Bányaműszaki Felügyelőség még nem zárta le a vizsgálatot, annak a súlyos balesetnek az ügyében, ami 1983. január 25-én történt a Kutató- mélyfúró üzem M—15 fűró- berendezésénél. Fűrás közben a rugós lengéscsillapító (triplex) rugós csapszege kirázódott és 9,5 méter magasból a fűrógép mellett, védőölsák nélkül álló D. L. fűrómester fejére esett.



Képünkön a Kutató-mélyfúró „A”-Kutató-mélyfúró „B” házi rangadójának egy izgalmas pillanata, akik átérték Somogyi és Simonné (Kutató „A”-Kutató „B”). Csöndör László felvétele

Asztalitenisz

Kinek csillog az aranyérem?

Alig több mint egy hónapi szünet után, február elején megkezdődött az asztalitenisz Bányász Kupa női, férfi csapatbajnokság a szálló játéktérjében.

A női mezőnyben a Központ, Szolgáltató, III. üzem Kutató-mélyfúró „A” és „B” együttese nevezett. Ha az esélyeket latolgatjuk, a bajnoki cím elsősorban várományosa ezúttal is a Tukoráné, Kustosné összeállítású Központ csapata. Ők ket-

ten — pillanatnyilag — a legjobbak a mezőnyben, legyőzésük valóban nagy bravúr lenne bármely csapat számára. Ettől függetlenül, senki se higgye, hogy a bajnokság előre lefutott. Szorosan a bajnokcsapat mögött áll Weimper, dr. Czérna páros, akik a Szolgáltató színeiben játszanak. Ők azok, akik játéku és tudásuk alapján megterhetik a Központ egyeduralmát, csak az a kérdés, hogy ez mikor következik be. A két kutató csapat az utóbbi időben sokat fejlődött, játékuval betörték a legjobbak közé. Nem kell hozzá jósnak lenni, hogy egyik csapatuk máris dobogón érezheti magát. A III. üzem becsületére válják, hogy ebben a mezőnyben állni tudja az iramot. Ha nem

is szólhatnak bele az elsőség eldöntésébe, azért az ellenfélnek még így is kemény diót jelentenek. A második forduló után a Központ vezet 4 ponttal a 2-2 pontos Szolgáltató és Kutató-mélyfúró „A” előtt, míg a III. üzem és a Kutató-mélyfúró „B” még nyertelen.

A Központ (volt PMSC) távollmaradásával nyitott lett a férfi csapatbajnokság. Akárcsak a nőknél, itt is öt csapat: a Kutató-mélyfúró, Szolgáltató, SZMT, Kís. kut. és IV. üzem indult az ez évi küzdelmekben. A mezőnytől „kilóg” a Kís. kut. és az SZMT együttese, eddigi játéku alapján elképzelhető, hogy ők külön harcot vívnak az első helyért. A bronzérem sorsa minden jel szerint a Kutató-mélyfúró, IV. üzem és Szolgáltató között dől el.

Az eddig lejátszott kettő forduló után az SZMT vezet 4 ponttal, az egy mérkőzéssel kevesebbet játszó Kís. kut. előtt. Őket követi a Kutató (2 pont) és két nullapontos, a IV. üzem és a Szolgáltató.

Pillanatnyilag ez a helyzet a női és férfi mezőnyben.

K. M.

MHSZ évvégi közgyűlés a Szolgáltató üzemben

Új kézbe került a honvédelmi klub vezetése a Szolgáltató üzemben. Több éves munkájától búcsúzott el Józsa József klubtitkár, s átadta a stafétabotot Magyar Ivánnak. A honvédelmi klub új elnöke Bradits László lett. A tartalékos tiszti szakosztályt ez évtől Jászkuti Attila vezeti.

Az új titkár elsődleges feladatnak tekinti a KISZ-szel és az üzemi sportnácissal való kapcsolatok továbbfejlesztését, valamint a honvédelmi elő- és utóképzést. A klub jövőjét, eredményes munkáját elsősorban az üzemi dolgozó szakmunkás tanulóira és az új, fia-

tal dolgozóira alapozza. Hasonos lenne az üzem számára is, a tanuló emberi és baráti kapcsolatok révén való megnyerése, hisz ezzel elérhetnénk, hogy távlati lehetőségeket lássanak bennünk. Ezen túlmenően szeretnénk a klub eszközeit technikailag továbbfejleszteni, a löteret korszerűsíteni, valamint az autós szakosztály részére gyakorló pályát létesíteni.

Az üzem vezetősége a jövőben is minden segítséget és támogatást megad a klub munkájához, a honvédelmi nevelő tevékenységhez.

HELSTAB JUDIT

Sportmozaik

Asztalitenisz. A megyebajnokságban szereplő női együttesünk március 2-án Komló, 11-én a Mélyépítők ellen játszik hazai pályán.

Tenisz. Még a változó időjárás sem tudja távoltartani a tenisz kedvelőit a játéktól. A III. üzem pályán már rendszeres játéka kerül sor, edzenek azok a versenyzők, akik részt vesznek a vállalati egyéni bajnokságban.

Labdarúgás. Tovább tart a focifestivál a Szolgáltató üzem új, bitunenyes pályáján. Naponta 15-20 fő üzi, kergeti a bőrlabdát, egyelőre csak szórakozásból. Az üzemi bajnokság márciusban kezdődik, csakúgy, mint az asztalitenisz- és a sakkversenyek.

Sakk. A februárban rajtolt Bányász Kupa sakk csapatbajnokság mezőnye a Szolgáltató üzem kiválásával megfoghatkozott. A bajnoki pontokért ezután hét együttes játszik.

Torna. Március végén befejeződik a népszerű gyermek- és asszonytorna a 39-es dandár uti iskolában. Az eltelt idő alatt 137 óvodás és 328 felnőtt vett részt a foglalkozásokon.

K. M.

A büfé nem edzőterem!

Körkérdések a munkásszálló sportmozgalmáról

A legfrissebb statisztikai kimutatás szerint Magyarországon közel százezer ember vesz részt a tömegsportmozgalmában. Ez az ország lakosainak az egy százaléka. Kevés, vagy sok? Aki sportol az kevés, aki nem, az sok! Ezt a kitérőt csak emlékeztetésül szívesem beszélgető partnereim felé.

Vajon mi a helyzet a szűkebb környezetünkben, a munkásszállón? Milyen az itt lakók sportolási kedve? Van-e rendszeres sportélet, milyen lehetőségek vannak, s élnek-e ezzel a szállón lakók? Milyen tervek, célkitűzések foglalkoztatják a szálló vezetőségét, hogy a különböző korosztályok aktívan részt vegyenek a tömegsportmozgalmában? Ezekre a kérdésekre várunk feleletet Fischer Jenőtől, a szálló vezetőjétől és Hideg Kálmán kultúrfelelőstől.

Fischer Jenő: — A szállólakók nagy része elsősorban az üzemi csapatokban és rendezvényeken vesz részt. Két évvel ezelőtt alakult egy futbalcsapat, mely a Bányász Kupában szerepelt. Sajnos az elmúlt évben — sorozatos hiányzás miatt — kizárták a bajnokságból. Ennek oka elsősorban, hogy az üzemek igényt tartottak a játékosokra és így a későbbiekben csapattunk létszáma elfogyott, utánpótlásunk pedig nem volt...

— Lehetőségeink adottak voltak és adottak most is, hogy mégis itt tartunk, ennek elsődleges oka a szállólakók szemléletében és hozzáállásában keresendő. A magunk részéről felkészültünk, hogy a jelentkező igényeket kielégítsük. Sajnos nagyon kevesen élnek vele! Ahogy a kulturális rendezvényeken, úgy a sportban is passzívak a lakók. Az idekerült emberek csak átmenetnek tekintik a szállót, céljaik között alig, vagy egyáltalán nem sze-

reper a sport. A másképpen gondolkodók száma — sajnos — kicsi. Terveink? A lehetőségek megtartása, tovább növelni a természetjárást, bővíteni a felszerelést, közös kirándulások, sportprogramok szervezése, egy tollaslabdapálya (teremben) kialakítása; távlati elképzelés: egy kisméretű lépuska lőter megteremtése.

Hideg Kálmán: — Tudomásom szerint, a lakók csak kis hányada igényli a testmozgást. A rendszeresség nem az erős oldaluk, inkább az alkalmi sportrendezvények kedveltek a fiatalok és idősebbek körében. Elsősorban a sakk- és asztalitenisz-versenyeket szervezzük. Ez évben már megtartottuk az épületek közötti házi versenyünket az említett sportágakban, népes mezőny részvételével. Ehhez támogatást kaptunk a vállalati tömegsportbizottságtól is. Egyre több az igény a tekére, tárgyalásokat folytatunk a BÉV-vel, a tekecsarnok használatba vételéről. Napirenden van egy kondícióterem létrehozása, jelenleg az ezirányú igényeket a játékszobában tudjuk biztosítani, szerény eszközeinkkel: medicinrekár, expander, kézisúlyzók.

— Öröndetes, hogy a kempingezés és a turisztika iránt egyre nő az érdeklődés a lakók körében. Teljes kihasználtság van a sátor, tollaslabda-ütő és matracok kölcsönzésében. Hagyományaink közé tartozik a három szálló (szénbánya, BÉV, MÉV) együttesének sporttalálkozója labdarúgás, sakk, asztalitenisz és lövészet sportágakban. Új sportfelelőst választottunk Fehér Miklós személyében. Tőle várjuk a „leszállóagból” történő felemelkedést a szálló sportmozgalmában.

Köszönöm a beszélgetést!

Kovács

REJTVÉNY

Rejtvényünk vízsz. 1., folytatva függ. 14., vízsz. 23. és függ. 42. sorában Szécsi Margit Március című verséből idézünk egy szakaszt. Megfejtésül az idézetet kérjük beküldeni a szerkesztőség címére (7633 Pécs, Hajnóczy u. 35.) 1983. március 10-ig. A helyes megfejtők között könyveket sorsolunk ki.

1	D	2	3	4	SZ	E	6	7	8	9	10	11	J	12	13	T
14							15							16		V
17					18			19					20		21	
22				23			R		24	25		26				CS
27				28				29		30	31					32
A		33				34		35		36				37		
38	39		40		41				42				43		44	
45		46		47				48					49	50		
51			52		53		54		55			56		57		
58			59	60				61					62		63	
64			65				66					67				S
68			69			70		71		72					73	
A		74				75	76		P					77		
78	79			80		81	82						83			
84		85		86		87			88			89				
Z				V							N					K

Vízszintes: 14. Mezőgazdasági munkát végző. 15. Gyárt. 16. Régi ürmérték. 17. Szór. 19. Szikladarab. 21. I.K. 22. Tan betű. 24. Kiejtett mássalhangzó. 26. Nagyhatalom. 27. J.T. 28. Felhalmozott érték. 30. Küzdelem. 32. Kicsinyítő. 33. Lelátó öröme. 34. Több hónap végződése. 36. Kettős mássalhangzó. 37. Albán pénz. 38. Jelenleg. 40. Eltömedékel. 44. N.J. 45. Az ösvézek egyike. 47. Jég — németül. 48. Dohányzik. 49. Hálával emlegetés. 51. Katonai tömörülés. 53. N.I.G. 55. Görög betű. 57. Gyakorított képző. 58. Kutrica. 59. Politikai szervezet. 63. R.S. 64. Füg. 65. Kettős mássalhangzó. 66. Tengeri halfajta. 67. Germán törzs. 68. V.G. 69. Kínai súlymérték. 71. Biflázik. 73. H.Z. 74. Végtag. 75. Azonos magánhangzó. 77. Becézett női név. 78. Saját kezűleg. 81. N. B. 83. Pengetős hangszer. 84. Szintén nem. 86. Víz eszköz. 89. Diszes kocs. Függőleges: 2. Tapint. 3. Hűros hangszer. 4. E helyen. 5. Skálahang. 6. L.K. 7. Dinnyébe vágják. 8. Elődök. 9. K.Z. 10. Gyermek. 11. Közterület. 12. Igen — németül. 13. Vonat-

kozó névmás. 18. Mongol uralkodó cím. 20. Sisak közepe! 23. Ezer — latinul. 25. Keresztül. 26. Vízi sportot űző. 28. K.O.E. 29. Fülebe mond. 31. Felbújtá, lázítá. 32. Roston nővény. 33. Madarak királya. 39. Hasonló. 41. Nyári csemege. 43. L.A. 46. Diplomáciai Testület. 50. L.G. 52. O.M. 54. Akadály. 56. Nemes gáz. 60. Bevetetlen terület. 61. Erdei gyümölcs. 62. Taszit. 69. Kopasz. 70. Igekötő. 72. Lelátók öröme. 73. Szőrő. 76. Ehes. 77. Mint függ. 3. 79. Lóbetegség. 80. Nagy edény. 82. Egyik oldal. 83. L.I.E. 85. Jelenleg. 86. Kalcium. 87. O.M. 88. Kicsinyítő. 89. Híganly.

Juhász Károly

Lapunk február 1-1 számában között kerestéjtvény helyes megfejtése:

Bejárja bolygónkat Lenin, s bolygónk fölött, az éjben pirosos csillaga kering, vörösítő fénye ég fenn. Könyvtalomban részesültek: Kozma László (Központ), Kóves Gyula (7633 Pécs, 39-es dandár u. 15 b.), Hegedűsné Malek Klára (7633 Pécs, 39-es dandár u. 5/c. VIII. 1.)

12 tonna...

Ennyi halat fogtak az Ércbányász Horgászegyesület tagjai 1982-ben. A szakmánya fele a Pécsi tóban akadott horogra. De nemcsak erről volt szó az egyesület éves beszámoló közgyűlésén. Az elmúlt évi munka

értékelése után az 1983-as költségvetést szavazta meg a közgyűlés közel háromezrészre osztva. Ötszázhatvanhat-ezer forint bevételt terveznek az évre. Változás történt a vezetőségben, nyolc horgász pedig ez alkalommal kapta meg a 15 éves egyesületi tagságért járó díszjelvényt.

Sakk

IV. üzem: újabb aranyérem?

Újra asztalhoz ültek a Bányász Kupa sakkbajnokság résztvevői. A mezőny elszántságára jellemző, hogy ebben az évben szeretnék megtörni a IV. üzem győzelmi sorozatát. A többszörös bajnok ezt jól tudja, s ahogy ismerjük a játékosokat, ettől még nagyobb elánal ünek le a táblához és, ha ez így igaz, akkor ki lesz a leggyőztes?

Csapatban nem valószínű, hogy ez sikerül, marad az egyéni. Igen ám, de Sámuel, Szabó és Horváth sem könnyű ellenfeleikkel szemben, mint ahogy a riválisaink sem velük. Ebből várhatóan egy ördöklő küzdelem kezdődik. S ki veszi hasznát? Maga a játék és természetesen a versenyzők. Minden játék — legyen az bármilyen rangú, vagy színvonalú — csak akkor jó és izgalmas, ha a résztvevők a legjobb tudásukra kényszerítik egymást. A sakknak pedig ez az egyik életető eleme. Visszakanyarodva a csapatjátékra, a IV. üzem mellett a másik leg-

jobb csapat a „B”. A bakonyiak a múlt évi bajnokságban csak egy ponttal szorultak a második helyre. Ha valaki, akkor ők tépázhatják meg elsősorban a IV. üzemiek babérjait az idei bajnokságban. A dobogóra esélyesek száma nőhet, a II. üzem „A” mellett a IV. üzem „B”, amely belecsúszhat a végső sorrendbe.

Az egyéni versenyzők közül nem szabad megfeledkezni az említetteken kívül Elekrol, Eperlőrol és az Asztalosról sem, ők azok, akik a „zavarosban” halászatnak és nem meglepő, ha egy-egy menő kerül a horogra...

Az első forduló után természetesen nem lehet rangsort kiállítani. Hogy lenni szokás, ilyenkor még csapatkereséssel és az erők felmérésével telik a rajt. Későbbiekben a szóródás és rázdolás alapján kirajzolódnak a listavezetők és kilátoznak a csoportja, s hogy ki hová kerül? — kísérjük figyelemmel további játékukat, aztán meglátjuk...

K. M.

Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBANYÁSZATI VALLALAT DOLGOZOINAK LAPJA

XX. ÉVFOLYAM, 6. SZÁM

ARA: 1,80 FORINT

1983. MÁRCIUS 15.

Program szerint szervezeten

Épül az V-ös számú bányászüzem

Szemet gyönyörködteő látvány — a tavaszt váró hangulatunkban is — e későn érkezett tél a leendő V-ös üzem környékén. Az üzem területén mint alvó óriás megdermedt mozdulatlanágban áll a hatalmas aknatorony. Élettelenségét az egyhangú szürkesége még jobban kiemeli, e télutói vakító fehérségből. A kész, vagy most készülő épületek mint megbújó csirkék a kotlós mellett, úgy ülnek a toronyóriás tövében. Az egyik épület puritán egyszerűséggel berendezett irodájában amolyan kérdezz-felelek alapon, szakmai szűkszavúsággal, tömönatos tájékoztatás hangzik el. Múth Jenő, Szabó Jenő és Szurdi Béla, a vállalat beruházási osztályának műszaki ellenőrei és Juhász Alajos, a II. sz. bányászüzem műszaki vezető-helyettese az utolsó találkozásunktól történekről tájékoztatják egymást, és a heti majd havi programból egy-egy részfeladatot beszélnek meg.

A falon dekoráció helyett mas év látványos részét, a lepedőnyi fénymásolatok: az 2. számú szállítógépmotor V-ös bányászüzem munkái-forgatását és ezzel kapcsolatos sávós ütemezése. A latos vizsgálatokat kezdjük

A „liftes fiúk”, Vajda János és Kalmár Ferenc régi ismerősök. „Öreg” rehabos bányászok. Ők szállítanak fel a 8. szintre géptérbe. Belépve olyan hangzavar fogad, hogy szinte fogódzót keres az ember, mert beleszédül. Vagy harmincan négy vállalatától, plusz még a mieink, az uránosok egymástól függetlenül vagy szorosan egymás munkáját követve nagyon szervezeten dolgoznak.

Munkazaj, kiabálásnak ható utasítások, fűtyszó, hangos beszéd, gépzaj, s ebben a szokatlan bábéli hangzavarban próbálok figyelni két alkalmi kalauzramra, Szauer József laka-

tosra és Horváth Ottó szállítógépészre. Ők már a II. sz. bányászüzemtől vannak itt. A „kis macska”, az 5 tonnás daru a gépterem mennyezetére szerelve engedelmesen követi Horváth Ottó „utasításait”, és a szállítógépmotor burkolatát igazítja milliméternyi pontossággal a helyére. Néhány apró, de ésszerű dolog, ami elkerülte a tervező figyelmét, de nem kerül el a 20 éves gyakorlattal rendelkező szállítógépészét. Ezeket szokta megbeszélni Múth Jenővel, s ha kell és lehet, menet közben módosítanak.

Az alsóbb szintek egyiken a IV. sz. bányászüzem fejlesztési részlegétől egy sepcialis sűrítettlevegős gyémántkoronás magfúró berendezéssel Sör Lajos és Ulrich János a még be nem épített kábelhálózatnak fúrják a szintek közötti csatornákat a tömör betonba.

A külszíni létesítményeket kívülről szemléljük végig Juhász Alajossal. Iroda, öltöző-fürdő, felolvasó, orvosi rendelő, étterem építészeti munkái készül. A gépészeti épületen belül irodák, műhelyek átalakítása most van folyamatban. A kompresszor és trafóház az olajtároló és a hőközpont ugyancsak kész. A porta és raktárpépület, valamint a gépkocsi-forgalomhoz tartozó belső úthálózat még nem kész, de mint az eddigiek ezek is az ütemterv szerint készülnek majd.

Elfelé jövet az útról, az erdő havas fái között még visszatekintünk az „apró” épületeket őrző toronyóriásra.

Hamarosan a II. sz. bányászüzem dolgozóinak mindennapos látványa lesz ez a kép.

Kukai András



Ifjúsági nagygyűlés a sportcsarnokban

A FIN az elmúlt másfél évtizedben mozgalmi gyakorlatunk szerves részévé vált, fontos szerepet játszik az ifjúság körében folyó eszmei-politikai nevelőmunkában, a KISZ tömegbefolyásának erősítésében, a közvélemény formálásában.

A tavasz nemcsak a természetre, hanem a politikai, közéleti aktivitásra is jótékony hatást gyakorol.

A három forradalmi tavasz jegyében ez évben is számos országos, megyei és vállalati szintű rendezvény kerül megrendezésre. Külön növeli számunkra a FIN súlyát, hogy a KISZ KB a Baranya megyei és Pécs városi KISZ-bizottságok rendezésében 1919 tiszteletére fáklós felvonulás és koszorúzási ünnepségre kerül sor március 21-én, ahol vállalatunkat 100 fő ifjúkommunista képvisel. A fáklós fel-

vonulást követően ifjúsági nagygyűlést tartanak a városi sportcsarnokban, ahol Fejtő György, a KISZ KB első titkára mondja az ünnepi beszédet.

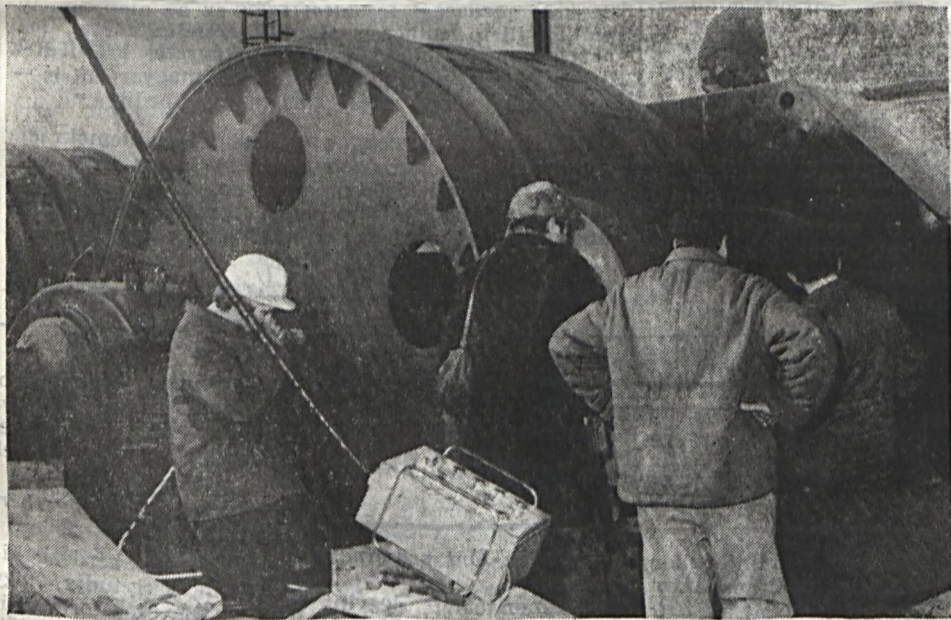
A forradalmi tavaszok méltó megünneplése érdekében, a vállalati FIN intézkedési tervre épülve, az üzemi KISZ-vezetőségek FIN eseménynaptárakat készítettek, melyben rögzítettek az üzemi és alapszervezeti rendezvényeket és feladatokat. Vállalati nemzedéki találkozóra és kitüntetési ünnepségre március 25-én kerül sor. Üzemünk ünnepségeken emlékeznek meg a forradalmi tavaszainkról, a jól dolgozó aktívák és szervezetek elismeréseinek átadására is e helyeken kerül sor.

A vállalat ifjúságmozgalmi életében először kapja meg egyszerre három üzem — a III. sz. bányászüzem, a IV. sz. bányászüzem és a Szolgáltató üzem — a KISZ KB Kiváló KISZ-szervezet Zászlóját.

Alapszervezeteink ünnepi taggyűléseken, sportrendezvényekkel és politikai vetélkedőkkel teszik hangulatosabbá a megemlékezéseket. Több üzemben bekapcsolódtak a KISZ Baranya megyei Bizottsága Politikai Képzési Központja által meghirdetett „Beszélgetések a történelemtől” akciójába.

A központi és öntevékenységre alapozó kisközösségi rendezvényekkel, a fiatalok igényeinek megfelelő, számukra élményt adó, vonzó programokkal erősítjük a socialista hazafiságot, a proletár internacionalizmus iránti tettekben is megnyilvánuló elkötelezettségünket.

Hrisztov B. I.



A figyelem a szállítógép motorjának pontos beállításárányul.

Bálint Jenő felvétele

nem szakember szeme is elgigazodik e kétváltozós koordináta rendszeren. Változik az elvégzendő munka a fel- vagy mélypítmény, s a szerelések sorrendjében, és könyörtelenül múlik az idő mint a második változó.

A sávós ütemezés és a megbeszélés szikronjából megállapítható, hogy előzetes tervek szerint pontosan tartják a határidőket, az egyes részfeladatok elvégzésével az építők és szerelők.

Szabó Jenő, a villamos munkák műszaki ellenőre mondja, hogy a 10 km kábelhálózat 80 százalékát már lefektették. Vezérlőasztalok és egyéb berendezések bekötésével azon igyekszik a Villamoserőmű Tervező és Szerelő Vállalat (VERTESZ), hogy április végén munkájuk egy izgal-

mi berendezésén és a motorszellőztető berendezés szerelésén is dolgoznak jelenleg.

Múth Jenő arról tájékoztat, hogy a 2. számú szállítógépmotor szerelése kész, kezdik a másikat szerelni. Párhuzamosan a kötés és kascsera technológiai folyamatának segédberendezéseit szerelik.

Múth Jenő gyorsan „síktesbe” öltözik és indul ellenőrző körútjára. Jónéhányan pedig a toronyba indulunk.

A torony aljában a földszinten Horváth György bányamérő és csoportja majdnem a műszerhez meg a mérőszalaghoz fagy a csikorgó hidegben. A külszíni rakodók acélszerkezetének szereléséhez tűzik ki a szállítási tengelyeket, adják a szinteket.

Nőnap kitüntettjeink

A nemzetközi nőnap alkalmából kiemelkedő gazdasági munkájukért, társadalmi és közéleti aktivitásukért üzemünkben az alábbiak részesültek elismerésben:

Kiváló dolgozó kitüntetést kapott: Kondorosi Pálné takarítónő (II. sz. bányászüzem), Major Gézné portás (II. sz. bányászüzem), Kundár Jánosné márkakezelő (III. sz. bányászüzem), Leskovár Gáborné bér-elszámoló, (III. sz. bányászüzem), Bábiás Lászlóné adminisztrátor (IV. sz. bányászüzem), Bundász Vasziúsné lakatos (Szolgáltató üzem), Kaposvári Ferencné SZTK-ügyintéző (Szolg. üzem), Csikós Ferencné operátor (Kutató-mélyfúró üzem), Sreck Istvánné kutató mérnök (Kísérleti kutatási és aut. üzem), Panka Gyuláné takarítónő (EDÜ), Letenyei Lászlóné gépiró (EDÜ), Vörös Sándorné tekercselő (EDÜ), Hajdú Júlia

előadó (Központ), Bódi Jánosné takarítónő (Központ), Zombori Lászlóné könyvelő (Központ).

Vezérgazdától dicséretben részesültek: Kojadinszki Lászlóné iktató (II. sz. bányászüzem), Ludányi Lászlóné pénztáros (III. sz. bányászüzem), Todor Józsefné könyvelő (IV. sz. bányászüzem), VIII Gyuláné elektirikus (Szolgáltató üzem), Hurnágel Károlyné laboráns (Kísérleti kutatási és aut. üzem), Debreczeni Sándorné adminisztrátor (EDÜ), Starc Andorné műszaki rajzoló (Központ), Szijártó Ernőné takarítónő (Egészségügyi szolgálat), Szabó Jenőné könyvelő (Központ).

Üzemvezetői dicséretet vehettek át: Gyenis Lászlóné bér-elszámoló (II. sz. bányászüzem), Engeltaller Andrásné gépiró (II. sz. bányászüzem), Bálint Józsefné könyvelő, (II. sz. bányászüzem), Glúch Mihályné

márkázó (II. sz. bányászüzem), Süli Mihályné geológus technikus (III. sz. bányászüzem), Magócs Lászlóné márkázó (IV. sz. bányászüzem), Kovács Tiborné magkészítő (Szolgáltató üzem), Kótyán Józsefné kompresszorkezelő (Szolgáltató üzem), Tóleser Mihályné kalkulátor (Kutató-mélyfúró üzem), Nagy Józsefné iratáró (EDÜ), Sör Lajosné bér-elszámoló (Kísérleti kutatási és aut. üzem).

Az üzemi pártbizottság dícséret oklevelét kapták: dr. Nagy Ferencné operátor (EDÜ) és Szántó Jánosné személyzeti előadó (EDÜ).

Szovjetunióbeli jutalomutazáson vehetett részt a III. sz. bányászüzemből 2, míg a Központból 4 dolgozó.

A nőnap alkalmából vállalati szinten kifizetett pénzjutalom összege közel 80 ezer forint.

Küldöttgyűlésen a Szolgáltató üzembn

Kiváló KISZ-szervezet

A Szolgáltató üzem KISZ-szervezete már ötödik alkalommal nyerte el a megyei KISZ-bizottság elismerő kitüntetését, a Kiváló KISZ-szervezet címet. A februári küldöttgyűlésen a megjelent küldötteken kívül vendégként üdvözölte Vida Attila, Bánik Jenő üzembizottság elnöke, a vállalati KISZ-bizottság képviselőjét, Schmidt András, valamint az üzemi párt- és szakszervezeti képviselőket.

Lóránt László KISZ-titkár beszámolt az elmúlt mozgalmi évről, amely tartalmát tekintve eredményesen zárult. Kiemelte a 2369 társadalmi munkórát, amely főleg nehéz, fizikai munkából tevődött össze, a nagyfokú létszámnövekedést, és egy új alapszervezet megalakulását. Az üzem KISZ-feladatait a szervezeti élet minden pontjának — erejükhez és képességükhez mérten eleget tettek.

A hozzászólók sorát Morvay Nándor párttitkár nyitotta meg. Elismerően nyilatkozott a KISZ, a párt- és a szakszervezet együttműködéséről, s a fiatalok politikai nevelő tevékenységéről. Az elmúlt évben több KISZ-tag vállalta a párttagságot, amely jelen gazdasági helyzetünkben komoly építőmunkát kíván a pártalapszervezetektől. Feladatként jelölte meg a fiatalok problémáira való nagyobb odafigyelést, a szakmai vetélkedők színvonalának emelését, és az ipari tanulók hatékonyabb bevonását a szervezeti életbe.

A vállalati képviselő gratulált a KISZ KB dicsőre oklevélhez, s további lendületet, eredményes munkát kívánt. Máté József, a föld alatti szállítás dolgozója is csatlakozott a már kifejtett véleményhez a szakmai versenyekkel kapcsolatban.

A munka minden területén tanúsított aktivitásért tolmácsolta az üzem köszönetét Bánik Jenő üzembizottság elnöke, s egyben biztosította a fiatalokat a további támogatásról.

A küldöttek egyhangúlag elfogadták a beszámolót s szavazással megválasztották az új vezetőségi tagokat.

Helstáb Judit

1484 ellenőrzés, 401 szabálytalanság



Tanácskoznak a kereskedelmi ellenőrök

Csündör László felvétele

A köz javát szolgálják

A közelmúltban tartották a szakszervezeti bizottság társadalmi ellenőrei az 1982. évben végzett munkáról beszámolójukat.

Az elmúlt esztendőben 1484 egységben végeztek ellenőrzéseket, 401 esetben találva kisebb nagyobb szabálytalanságokat. Ezek közül kiütözött 172 hamis számolás és 93 hamis mérés.

A SZOT országos tervjavaslatára figyelembevételével az alábbi témákban tartották ellenőrzéseiket: — Az iparilag csomagolt élelmiszerek, hűdegkényhái és cukrász készítményeknél a fogyasztóbarát és minőségmegőrzési határidők feltüntetése; — A kis települések fogyasztói érdekvédelmi vizsgálata; — Cigánylakta területek ellenőrzése; — A lábellenőrzés értékesítési helyzete, az új méretrendszer alkalmazása; — Üdülő- és kirándulóhelyek ellenőrzése.

Néhány a vizsgálatok tapasztalataiból. A kistelepülések szinte majd minden egységében szóvá tették, hogy nem mindig kapják meg azt és annyit, ahogyan rendelkeztek. De szóltak a

szállítások időpontjainak pontatlanságáról is.

A lábellenőrzés minőségére gyakori a panasz, holott a vásárló a magas árak mellett jogosan vár el jobb minőséget. Több méretben nem megfelelő a választék.

A legtöbb szabálytalanságot a vendéglátó egységekben találták, a súlycsökkentéssel, többletszámlolással történő fogyasztói megkárosítást (Orfű, Abaliget, Siklós, Harkány).

A szerződéses egységek megítélésében vegyes kép alakult ki. Vannak, melyek a kívánalmaknak megfelelően működnek, míg mások nem törődnek a fogyasztók érdekeivel.

Az élelmiszerkereskedelemben az alapvető élelmiszerekből az ellátás megfelelő, ugyanakkor az eladói munkafegyver romlott. Ellenőreink mind több esetben tapasztaltak nagy mérvű, pontatlan számolásokat. A zöldség-gyümölcsárak az előző évihez magasabban alakultak, a fogyasztói érdekvédelem e szakágban sem rosszabb, mint a többiben.

— vt —

Teljes felújítás Balatonmáriafürdön

300 fős kemping és felüljáró

Még alig értünk ki a téliből, de már sokakat foglalkoztat, mi lesz nyáron. Tervezik, szervezik az emberek az üdülést, a vágakozva gondolnak azokra a napokra, amikor ki kell kedvükre tölteni a jól megérdemelt nyári szabadságát. Közülük a vállalatunk dolgozóit is érinti az üdülés. A vállalatunk szakszervezeti beutalóval a Balaton partján. A lehetőségek és az igények sajnos nincsenek összhangban, hiszen a vállalat balatonfüredi és balatonmáriai üdülőinek a befogadó képessége korlátozott. A balatonmáriai üdülő felújítása és a kemping bővítése már éveken ezelőtt napirendre került. Az illetékes tanács szervek a közelmúltban fogadták el a terveket, így hamarosan megkezdődnek a rekonstrukciós munkák.

Az elsődleges cél, hogy bővüljön a kemping. Ennek alapfeltétele egy megfelelő vízvezeték megépítése, a szennyvíz problémájának a megoldása. Így lehetőség nyílik majd arra, hogy a kempingben a jelenlegi 40 helyett turnusonként háromszázan pihenhessenek. Rövidesen megkezdődik az „A”-épület teljes felújítása. A rekonstrukció azonban mást is magába foglal. A sportlétesítmények felkerülnek az almaszobát létesítenek. A munkálatok befejeztével főségi lehetőséget is biztosítanak majd az üdülőben. Még az év folyamán megépítik a régen tervbe vett felüljárót is a műút felett.

A teljes felújítással előreláthatólag az 1984-es szezonra kezdre készülnek el, de minden bizonnyal már ez évben is jobb körülmények között üdülhetnek dolgozóink a vállalat balatonmáriai üdülőjében.

N. G.

Marx Károly

Történészek, közgazdászok, filozófusok és szociológusok az idén az előrejelzések szerint mintegy 80 konferenciát rendeznek a világ különböző országaiban Marxról, a marxi életműről. Eppen 100 éve, 1883. március 14-én halt meg Marx Károly, aki — ahogy azt Lenin írta — „... folytatója és zseniális betetőzője volt a XIX. század három fő eszméiről, amely az emberiség három vezető országában bontakozott ki: a klasszikus német filozófiának, a klasszikus angol polgári gazdaságtannak és a francia szocializmusnak, ezzel kapcsolatban pedig általában a francia forradalmi tanoknak. Marx nézetei, amelyek még ellenfelei szerint is bámulatosan következetesek és egységesek, felölelik az egész modern szocializmust, a modern tudományos szocializmust, mint a világ valamennyi civilizált országa munkásmozgalmának elméletét és programját...”

Az emberiség történelmében még soha nem született ilyen gyorsan terjedő, ilyen hatalmas tömegeket megmozgató ideológia. Ez természetes is, hiszen a marxista világnézet a munkásosztály dialektikus és egyben történelmi materialista világszemléletét fejezi ki és fogalmazza meg tudományos szinten, a valóság legáltalánosabb mozgás törvényét és egyben a munkásosztály érdekeit is kifejezi. Ennek tulajdonítható, hogy amíg a kommunista mozgalom a XIX. század negyvenes éveiben mindössze 300—400 embert számlált, addig ma 89 kommunista párt 60 millió tagot tömörít soraiba, s a marxizmus ideológiáját elfogadják, azzal behatóan foglalkozók száma ennek többszöröse.

Ennek az eleven, állandóan fejlődő tanításnak megalapozójára emlékezünk ma, előbb barátja, harcostársa és a tudományos ideológia másik nagy alakja Engels szavaival, melyeket Marx sírjánál mondott. „Fel sem mérhető, mit veszített ebben a férfiában a ... harcos proletáriátus, mi veszített benne a történelem tudománya... Darwin a természet fejlődési törvényét fedezte fel — Marx az emberi történelem fejlődési törvényét: azt az eddig ideológiai burjától ellepített egyszerű tényt, hogy az embereknek előbb enniük, inniuk, lakniuk és ruházkodniuk kell mielőtt politikával, tudománnyal, művészettel, vallással stb. foglalkozhatnak, hogy tehát a közvetlen anyagi létfenntartási eszközök termelése, s ezzel egy nép vagy korszak mindenkori gazdasági fejlődési foka az az alap, amelyből az illető emberek állami berendezkedési, jogi nézetei, művészete, sőt vallási képzetei kifejlődtek és így ebből az alaphoz kell ezeket magyarázni is — nem pedig, ahogy eddig történt, megfordítva.”

Wilhelm Liebknecht a német szociáldemokrácia képviselője így búcsúzott tőle: „A halott nem halt meg. Él a proletáriátus szívében, él a proletáriátus tudatában.” A történelem igazolja Engels búcsúszavait: „Neve és szíve élni fog századokon át.”

Kablár János

Személyi hírek

Nyugállományba került: Boros Tibor művezető (III. sz. bányauzem), Füge Ernő aknavjár (III. sz. bányauzem), Kovács László vjár (IV. sz. bányauzem), Vántus András főcsatlós (IV. sz. bányauzem), Beke József betanított munkás (ÉDÜ), Kovács József díszpécser (ÉDÜ), Kaposvári Ferencné társadalombiztosítási számfejtő (Szolgáltató üzem), Ludmann István kitző szakmunkás (Központ).

Nyugállományba került dolgozóinknak ezúton is megköszönjük a vállalatnál végzett eredményes munkájukat, nyugdíjas éveikhez jó egészséget, kellemes pihenést kívánunk.

Beszélgessünk!

— Milyen minőségben keres? Mint operátort, mint a vállalati nőbizottság tagját, az üzemi szb-tagot, vagy mint volt nőfelelőt? — kérdezi kedvesen Rózsa Ivánné, amikor belépek munkahelyére, az ÉDÜ biztonságtechnikai, dozimetriai laboratóriumába.

— Is, is.

— És mit szeretne?

— Azt, hogy beszélges-sünk?

— Miről? — kérdezi bizonytalanul.

— Mondjuk, mire gondol, ha azt hallja, nőpolitika?

— Jújj! Világ életemben azt vallottam, az lenne a jó, ha erről nem kellene beszélni. Ugyanis mindig akkor politizálnak az emberek, ha baj van.

— A nőpolitikával az van? — Erről miért engem faggat? Már nem vagyok nőfelelős. Mondok inkább neveket, hogy minderről kiket kérdezz. Ott van szemben a ... meg Ő, jobb riportalany lenne — és sorolja a neveket.

— De én Önt szeretném kérdezni.

— Lemondóan legyint, majd így szól. — Jó, de nem az üzerről, hanem úgy általában mondom. Már csak azért is, mert ez csudára összetett dolog.

— Szóval, én úgy vélem, hogy az ország gazdasági helyzetével összefüggő dolog. Ha van pénz, jobban érvényesül a nőkérdés. Mert ugyebár megemelkedtek a patyolatárak, a gasztrofol, s más féligkész ételek árán is átragasztották a számokat. Tehát ismételtén hosszasan kell főzőcskézni, és mosni a család ruhatárát. Valamikor azért is harcolt mindenki, hogy a nők éjjel ne dolgozzanak. Most a gyárak, üzemek tele vannak velük, hiszen a családoknak kell a pénz. Hétvégeken, amikor a férjek besegíthetnének az otthoni munkába, nem lehet, mert akkor ők szaladnak maszekolni, fuszni kicsit.

— Olyannak, hogy amolyan vöröskeresztes aktív munkába csúszunk át. Beteglátogatás, segélyügylek támogatása és hasonlók.

— Idősek, fiatalok bérhelyezete?

— Ezt miért kérdezi, hiszen mindenki tudja, hogy alig van pár száz forint különbség egy nyugdíj előtt álló és egy kezdő dolgozó fizetése között. Igaz, hasonló a helyzet a férfiaknál is. Csak hát az idősebb nődolgozók joggal sérelmezték eddig is és most is, hogy az ő idejükben nem volt gyes, és ilyen-olyan segélyek. Ezekből kimaradtak. Most viszont ha a fiatal elmegy szülésre, mit gondolkodik helyette? Hát az öregje. A másik idevágó gond, hogy nagyrésztük mire eléri a nyugdíj, egyedül marad. Nem ritka például itt nálunk, hogy a takarítónők maximum kettőezer-háromszáz forintot keresnek, és ennél jóval kevesebb lesz a nyugdíj. Hát szóval?

— Tehát sötétben látja a nők helyzetét?

— Így ezt nem mondhatnám. De azt igen, hogy én sem ismerem az igazi nőpolitika megvalósulásához vezető utat.

Veress Tamás

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja
Felelős szerkesztő:
Kladaróczy János
Szerkesztő:
Ragoncsa János
Szerkesztőség:
7633 Pécs,
Hajnóczy u. 35.
Telefon: 15-851
Vállalati tel.: 7-147, 7-108

Kiadja:
a Baranya megyei
Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Braun Károly
Kiadóhivatal:
7601 Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-000

MÉV Nyomda
7633 Pécs,
39-es dandár út 19.
Felelős vezető:
Sperczel János

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési díj egy évre
43,20 Ft
Előfizethető
a szakszervezeti bizalmiaknál
Ny-623-4

Tíz éve a legjobbak között



A 34-es csapat

Talán a cím nem is felel meg teljesen a valóságnak. Ugyanis a csapat 1969-ben alakult. A tíz év úgy igaz, hogy a brigád 1972 óta 120 százalékos felett teljesít. Persze van még a vállalatnál néhány kollektíva, amely hasonlóan kiugró eredményeket mondhat magának az év végi értékelésnél, de tíz éven át ezt produkálni...

A hogyan kérdésre Turcsi István csapatvezető egyszerűen magyarosítást ad.

— Tulajdonképpen három évenként „felfrissülünk”. Az alapító tagok közül már csak ketten vagyunk. Perényi László, a másik szak vezetője és jómagam. Azt hiszem, nem mondok újat azzal, hogy a vājvégén csak a legkritikus esetben marad együtt huzamosabb ideig egy-egy kollektíva. Vegyük például a mi esetünket. A csapatnak talán jó volna, ha sokáig — hosszú éveken át — ugyanazzal dolgoznánk együtt. Ez viszont nem mindig egyezik a körlet és az üzem érdekével. Jónéhány csapattag — miután szakvezető vājár lett — elkerült tőlünk. A régiek helyébe újak jönnek, volt olyan év, hogy három fiatal is betanítottunk.

A csapatvezető jelenleg két fiatal csillással, Világos Józseffel és Nagy Sándorral dolgozik egy szakban. Nemrég kerültek a csapatra, de már tapasztalt bányászokként végzik a vājvégi munkát. Egyébként nem akar egyikük sem csillás maradni. Segédvājári, majd ha meglesz az előírt műszakszám — vājári tanfolyamra fognak járni. Ki tudja? Talán néhány év múlva egy másik csapat szakvezetői lesznek.

— Mindenkit, aki hozzánk kerül, ösztönözünk a továbbtanulásra — mondja a csapatvezető. Ez egyébként nem is nehéz, hiszen mindegyiküknek az az érdeke, hogy többet tudjon, és hogy többet keressen.

— Az új dolgozók betanítása nem húzza vissza a csapatot? Nem csökken a teljesítmény, ha munka-

közben még fiatalokat is kell tanítani?

— Jó munkaszervezéssel belefér a műszakba — magyarázza Turcsi István. — Akinek van érzéke a bányászokhoz, az rövid idő alatt el tudja sajátítani a munkafogásokat.

— A fiatalok betanítása, beilleszkedésük megkönnyítése a csapat és az új dolgozók közös érdeke, — fűzi tovább a gondolatot Homolai Gyula körletvezető. — De az anyagi ösztönzés még nem minden. Itt, a 34-esen tudnak a fiatalok nyelven beszélni. Persze egy ifjúsági szocialista brigádnál ez természetes is.

Az utóbbi években négyeszer voltak vállalat kiválói, egyszer a Vállalat Kiváló Ifjúsági brigádja címet nyerték el. És hogy mi a titka az állandósult 120 százaléknak?

A csapatvezető szerint a jó munkaszervezés és a jó munkafegyelem. A két szak harmonikus együttműködése. Ahogy a bányászok mondják: „Egymás keze alá dolgozni”. Ahogy az „ablés” is: Perényi László, Lovász László, Hágenthurn József szakvezető vājárok és Wágner Tibor segédvājár is teszi.

N. G.

IV. sz. bányászati vélemények

A munkahelyi demokráciáról

Napjainkban, amikor a gazdasági döntések kivitelezése nagyobb körültekintést kíván, aligha lehetséges tartós eredményeket elérni egy-egy dolgozó közösség tagjai alkotó készségének latba vetése nélkül. Másfelől, a demokratikus folyamatok olyan színvonalat értek el, hogy a dolgozók nem csak munkavállalók, hanem részt kérnek a gazdasági egység sorsdöntő ügyeinek intézésében.

A Minisztérium a múlt év végén a SZOT Elnökségével együtt közös határozatot fogadott el a munkahelyi demokrácia továbbfejlesztésére. Ez a határozat lehetővé teszi, hogy újabb lépést tehesünk a munkahelyi demokrácia hatékonyabb működésében. E témával kapcsolatban gyűjtöttem csokorba a véleményeket.

— Ez olyan, mint a kommunizmus, egy ideig még dolgozhatunk, mire hatékonyan funkcionál.

— Öregem, ez olyan dolog, hogy több órát lehetne beszélni róla — mégis mondja valamit vázlatosan —, most nincs sajnos időm.

— Gazdasági feladataink adottak, ezt úgy kell végrehajtanunk, hogy a munkahelyi közérzet senkinek ne szenvedjen csorbát. Ha

Huszonöt éve indult útjára a szocialista brigádmozgalom, s ők a Ságvári Endre szocialista brigád, vagy ahogy a II. sz. bányáüzemben ismerték őket, a 22-es csapat elsők között csatlakozott. Nevük a mozgalom és a vállalat történetírásában is fogalomként vált. Sokáig voltak a közvélemény reflektorfényében a termelő munkában elért folyamatos és kimagasló eredményükért, és a brigádmozgalomban mindig kez-

deményező, aktív brigád és közéleti magatartásukért.

Ez évben tarthatnák az „ezüstlakodalmukat”, ha még együtt dolgoznának. De az évek, s a kegyetlen bányamunka kikezdte már az egészségüket. Keresem a régi brigádot, és az alapítótagokat. 22-es néven Braun Sándor egyszakos brigádja dolgozik. Termelési eredményeit tekintve nem kell szégyenkeznie, nagynevű elődje előtt.

A régi brigádtagok közül vājvégén már csak ketten vannak a II. sz. bányáüzemben. Az alapító brigádvezető Gadó István, a Bosnyák, vagy a Tanár úr, vagy a Savó, ahogy Buba mondja — mert az idő folyamán több nevet is agattak rá brigádtársai — ehabilitált munkakörben dolgozik a Központban. Kovács Imre, a Bóhás, és Jelenik László, a Dudlák, ők vannak még vājvégén, a 10-es és 35-ös szocialista brigád vezetői. Kovács Gyula, a kis Szepi szintén rehabos, akkutöltő. Vele és Gadó Pistával, Rab János, a Buba, — rokkant nyugdíjas — lakásán próbáljuk nyakoncsipni az időt, egy kis múltidéssel. Tizenöt—húsz—huszonöt éves mélységből elevenedik meg a brigád munkájának közösségi vagy magánéletének egy-egy eseménye.

Amikor ide érkezünk, Rab Jánosné úgy üdvözölte a régi brigádtársakat, mint ha ő is a brigád tagja lett volna a régmúltban. Jobbára a ragadványneven, vagy becenevén emlegette őket és minden viselt dolgukról tudott. Nem csoda, hisz a magánéletben a feleségek is barátokká kovácsolták, oly sokat voltak együtt. Minden hónapban brigádgyűlést tartottak, ahová az asszonyokat többször meghívták. Az úttörővasút építésének társadalmi munkájára mindig feleségestől mentek. A társadalmi esküvők és a névadók is jeleztek, azt az aktív közösségi életet, ahol összekovácsolódtak. Egy sárguló névadó oklevél a már férjhez menő korban levő Rab

T. J.



Gabriella névadásáról (1964. május 10.) is ezt bizonyítja.

Marika, Rabné rövid időre magunkra hagyott, hogy visszatérte után a szekrény mélyéről előkotort fényképekkel az ünnepnapok hangulatát próbálja felidézni. A hétköznapiokról kevés fényképet őriznek.

A 60-as években olyan jól összekovácsolódtak hogy 1970-ben a vállalat, majd 1971-ben a Szakma Kiváló Brigádja lettek. Megsárgult, szakadt szélű újságokból olvasom, na meg Gadó Pista is mondja, hogy a többlépcsős pásztafejtés, a fémtám és betonpiller-biztosítás kikísérletezése, a feltérésben való anyagmozgatás könnyebbé tétele mind-mind a brigád nevéhez kötődik. Az évek során 15 újításukból 11-et elfogadtak és alkalmaztak.

Beszélgés közben keresem azt az összetartó erőt, amely kiváló közösséggé formálta őket. A munkaszereket, a jó brigádvezető az egymással való törődés nem csak a közösségi, hanem a magánéletben is a másokra való odafigyelés iskolák, szociális otthonok patronálása, a jó kereseti lehetőség...? Nem tudom.

Minden bizonnyal ezek együttes hatása kellett, hogy még ma is így emlékezzenek az együtt töltött évekre és mások is örüljenek.

A brigádvezető a hosszú névsorból kísérté végig, ki hol van ma. Jónéhányan nyugdíjban vannak, sokan másutt próbálnak még helytállni. Vajda Zoltán, Kuncz Józsefnek és Kiss Józsefnek sajnos az utolsó Jó szerencsét is elköszönték már.

Fájó szívvel és büszkeséggel emlegetik a megismételhetetlen, az együtt töltött elmúlt éveket. Bár nem dolgoznak már együtt, de „ezüstlakodalmi” brigádtalálkozójukat szeretnék a közeljövőben megtartani. Kívánom, hogy sikerüljön. Kukai András

Negyed század a vājvégén

A csapatvezető

A II. sz. bányáüzem 20. szintjén, ahogy távolodunk az aknáktól, úgy válik egyre melegbé, nyirkosabbá a levegő. Ha a vājgaton ez van, mi lehet a vājvégeken? Elhaladunk néhány feltérés alatt. Most még sehol sem csapóznak. Ilyenkor még csak szkrépernek, vagy ácsolnak. A távolból azonban fűrógépek zaja hallatszik.

— Ok azok — mondja Földesdi István körletvezető. — A 43-as csapat.

Üres csillék mellett haladunk el. Kicsit odébb egy süritett levegős rakodógép némán mered az előtte tornyosuló anyagra. A vājatról nyíló dőlésű gurító vezet a vājvégre. A két fűrógép dobhártya-szagot kibölgése egyszer csak abbamarad.

Orgoványi József csapatvezető int társának, hogy folytassa, majd elindul kifelé. Odaadja az utasításkönyvet a körletvezetőnek, s néhány szóban megbeszéli a teendőket. Röviden és tömören. Talán félszavakból is megértették egymást,

hisz legalább két évtizede ismerik egymást.

A csapatvezető 1957 óta dolgozik a vállalatnál. Negyed százada vājvégén.

— Akikkel kezdtem, senki sincs már vājvégén — meséli, majd a bányászati hőskoráról beszél. — Amikor idejöttem, mindjárt vājatra kerültem. A mai fiatalok keveset tudnak azokról az időkről, a gyorsvágathajtók versenyéről, a százméteres mozgalomról. Ha most visszagondolok rá, még mindig csodálkozom, hogy tudtunk akkor — szinte csak lapáttal — 100 métereket csinálni. Még csillésként nagyon jó csapatot dolgoztam. Emlékszem még a Kónya Árpai mellett a 14-esen, vagy a Molnár István vezette későbbi Kossuth-díjas brigádban.

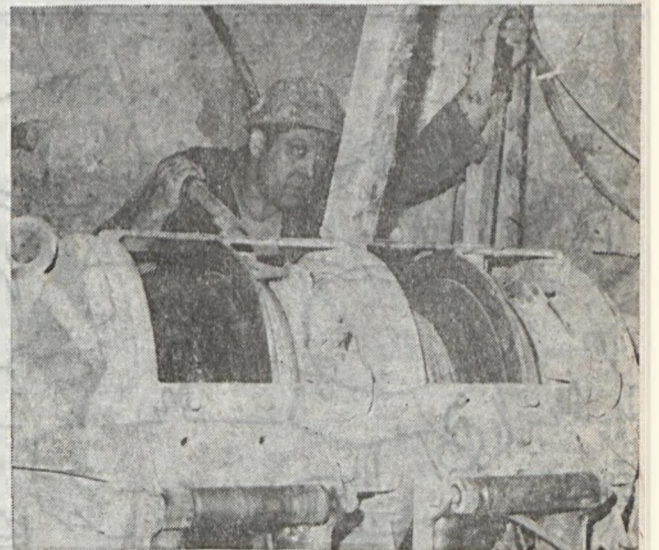
— Mióta csapatvezető?

— 1970 óta. Akkor lettem a 43-as csapat vezetője. Egyébként néhány éve újjáalakultunk. Egyszakosok lettünk. A társammal, Madarász Józseffel jól megértjük egymást.

— Most ugyan gurítót hajtának, de Önök vágathajtók. Nem kevés a két fő?

— Ha olyan munka van, hogy két ember kevés hozzá, akkor kapunk tartalékot. Ehhez a gurítóhoz elegendő vagyunk ketten. Hatvan méterre van egy adat, arra hajtunk most. Már alig várjuk, hogy lyukadjunk, mert akkor nem lesz ilyen meleg...

Kifelé menet a főszállító vājgaton a körletvezető mondja: — Tudja, ezt az embert két okból is csak csodálni tudni. Egyrészt azért, mert 25 évét



lehúzni vājvégén nem mindennapi dolog. Másrészt — és talán ez az igazán rendkívüli — ennyi év után többre képes,

mint mondjuk húszéves korában. Pedig akkor sem volt akármilyen bányász. Nógrádi Gábor

Hivatali bölcsesség

Valaki azt kérdezte a közel-múltban, hogy ilyen is van? Már hogyne volna. Hiszen kelő felkészültségű emberek — értem alatta nőket és férfiakat egyaránt — választás vagy kinevezés útján kerültek oda, ahol áldásos — néha egy ideig áldástalan — tevékenységüket kifejtik. Az arra érdemesek mindenkor kellő tiszteletet, megbecsülést érdemeltek s érdemelnek napjainkban is.

Csak hogy egyesek másként értelmezik a hivatali bölcsességet, mint a nagy többség. Még az a szerencse, hogy a „másként értelmezők” vannak kisebbségben. Eppen ezért figyelnek fel adott esetben a „hivatali bölcsesség”-re.

Igy hallottam én is. Nem kétkedtem a hallottakban, mert más hasonló tapasztalatom jómagammal is volt.

Akítől most hallottam, így mesélte el. A hivatalban szorgalmasan végezte mindenki a munkáját, míg egyszer csak a folyosón egy „szentori hang” hallatszott valakivel szemben. Gyorsan meg is jegyezte, hogy a „szentori” milyen dinamikusan igyekszik elképzelését, talán akarátat valakire ráerősztalni.

Csak hogy a válasz sem volt éppen pianissimo, de még piano hangvételű sem, annak ellenére, hogy ez bizony női hang volt. Ekkor ismét megszólalt a figyelő így:

Halljátok ezt a „hisztériát”? A legidősebb közülük igazi bölcsességgel meg is jegyezte: — Ugy látszik, egyesek kétféle hivatali bölcsességet ismernek. Ha férfi ordít az dinamikus, ha pedig egy nő, az hisztérikus.

Kiss József

Szoros az együttműködés

„Az éter hullámain is a békét szolgáljuk”

— Összeköttetésben voltunk már Husszein jordán királlyal, és a volt iráni sahhal is. És még ezernyi más ismeretségünk is van a világ minden részében. Mert csodálatos érzés, ám az éter hullámain úszva kapcsolatot teremteni barátságokat kötni tőlünk távoli, másik ország, illetve földrész fiaival, lányával — meséli nem titkolható lelkesedéssel Báta Ferenc, a konstruktőr csoport vezetője, a klub életének változatos, eredményekben gazdag eseményeit.

Itt vagyunk azon a közös klubestben, amelyet a II. sz. bányüzem Kandó Kálmán és Benedikt Ottó villamos szocialista brigádja és a Ságvári Endre Művelődési Ház (HA—3KNK hívójelű) rádiós klubja rendezett.

A rádiós klub születése 1971 őszére tehető, amikor is a szállón lakó fiatalok részére beindult egy rádiós tanfolyam. 1972-ben már meg volt az engedélyük a forgalmazáshoz. S azóta sok szép eredménnyel büszkélkedhetnek, 65 000 összeköttetést létesítettek több mint 250 országgal, illetve körzettel; ezek között van pl.: Indonézia, Japán, Paraguay és India is. A létesített összeköttetést QSL-lapokkal dokumentálják és e lapok összegyűjtése és leadása után diplomát lehet kapni értük. Nos, a fiúk nem tétlenkedtek! A klubszoba falát e diplomákkal tapétázták ki. (Ott láttuk a címben olvasható idézetet is).

A rádiósok különböző versenyeken is részt vesznek. Van magyar verseny, amelynek az a győztese, aki 24 óra alatt a legtöbb magyar állomással tudott összeköttetést létesíteni. De vannak világversenyek is, amelyekkel különböző országokkal létesített kapcsolatok száma a döntő.

— Klubunk több helyen és több területen is működ-



dik, — veszi át a szót Vajda István, a rövid hullámú csoport vezetője. — Kihezelyezt részlegünk van a 39-es dandár úti és az Ágoston téri iskolában is. Ugyanis a rádiózást úttörőkorban kell elkezdni!

— A rádiózás nemcsak morzával folyik, hanem mikrofonnal is. Ehhez viszont idegen nyelv ismerete is szükséges, amelyből a KPM előtt amatőr forgalmi nyelvvizsgát kell tenni.

— Az amatőr rádiózás felelősségteljes munka — folytatja Balassa István, a klub titkára. — Szigorú előírások szabályozzák és csak külön engedéllyel lehet forgalmazni. Nekünk még ilyen fegyelmi problémáink nem voltak. A fiúk tudják, hogy a műszer gombjának lenyomása pillanatától hazánkat képviselik az éterben — mondotta befejezősül Balassa István.

Nagy Sándor

Olvasásra ajánljuk

Bél Mátyásnak, a XVIII. század nagy magyar tudósának tiszteletére a közelmúltban emlékkönyv jelent meg.

A könyv első része a vállalatunk kezdeményezésére készült emléktábla leleplezésével, átadásával-átvételével kapcsolatos ünnepeket örökíti meg. Az ünnepség 1978. szeptember 28-án volt Balatonkeresztúron.

A könyv második része a helyi tanácsháza nagytermében rendezett emlékülés anyagát tartalmazza. A Magyar Tudományos Akadémia kiküldött előadó, írók méltatták Bél Mátyás sokoldalú tudományos munkásságát, emberi magatartását.

Az emlékkönyv végül bemutatja az ünnepséggel kapcsolatos sajtóvisszhangot, méltatásokat, valamint a Magyar Rádióban elhangzott megemlékezést.

A könyvet dr. Marton István, vállalatunk osztályvezető jogtanácsosa szerkesztette. A szép kiviteli munkáért a MÉV nyomda dolgozóit illeti a dícséret.



— Anyukám ugye igazam volt! Nyugodtan elvégezhetted otthon a munkádat, míg helyetted részt vettem a nőnap összejövetelen.
Szarka Tibor rajza

Öszintén

A Hazafias Népfőrt, és a Ságvári Endre Művelődési Ház közösen hívta életre 1978 februárjában a vállalati magányosok klubját. Az ajtó természetesen nyitva áll a lakóterület egyedül élői számára is. Az alakulás szerény, csupán 15 fős volt, klubvezető Magyar István, a Szolgáltató Üzem dolgozója lett. A jelenlegi stabil létszám 48 fő, de ugyanakkor a szombatnapi klubnapokon 80-an, 120-an jönnek össze a magányosok közül.

— Azért csak ennyien — mondja Magyar István — mert teremhiány miatt, hely hiányában igen sokan kiszorulnak. Egyszerűen nem férnek be a pinceklubba, mely otthont ad nekünk.

— A magányosság országos méretű gondná, szomorú statisztikává vált, melyet a vállalat itt nálunk segítőkészen felkarolt. Ma már klubunk kizárólag a vszb-hez s a művelődési házhoz tartozik.

— Rengeteg ember él magányosan s valahová tartozniuk

kell. A nyilvános szórakozóhelyek nem, vagy legalább is nem mindenkinek oldják a magányt. Ugyanakkor klubtagjaink körében sok sikeres és boldog házasság jött létre. Igaz, közülük többen — megtalálva párjukat — kiválnak a klub életéből, többet nem jönnek. Ez érthető, hiszen már van társ, nem magányos az ember. Mindezek mellett hangsúlyoznám: nem házasság-központítás a klub feladata.

— A házasság, hogy miért, nem tudom, téves képet alkotnak klubunk életéről. Sokan kerekereken megmondták már nekem, hogy amolyan piros lámpa ég összejöveteleink napján a bejárat felett. Ez a megállapítás mindannyunkat sért. Becsületes, tisztességes emberek tagjai klubunknak, a mérnökötől a bányászig — a pedagógustól a lakatosig.

— Egyszer egy hölgy ismerősöm közölte velem, nem tudja elképzelni — a kősa hírek miatt — hogy valaha is betenné lábát az összejöveteleinkre. A későbbiekben sajnos férje egy autóbaleset áldozata lett. Nem sokkal ezután a már magányossá vált özvegy ismerősöm klubunkban jelentkezett. Nem szaporítottam a szót, ma már az egyik tagunknak boldog felesége. Itt ennyit az előítéletekről.

— Klubunk humánuma abban van, hogy nem hagyja az egyedül élőket elkallódnai, mondjam azt: elzúlnai. Tehát olyan feltételeket terem, hogy a magányos nem érzi magát társatlannak. Van kihez szólnia, van lehetősége örömei, gondjai megbeszélésére. Olykor ez nagyon fontos és elég.

— Minden szombaton zenés-táncos hangulatban telnek az órák. Szerdai napokon rendezük másfajta programjainkat, vitákat, előadásokat. Ugyanakkor közös kirándulásokat szervezünk, mozit, színházat, s a művelődési ház rendezvényeit látogatjuk.

— Ne szégyelljen senki eljönni köznök, ha egyedül él. Mi tudjuk, milyen keserű a magányosság, még akkor is, ha közülünk már sokan boldogok. Én is itt ismertem meg a feleségemet.

Köszönöm, hogy lejegyezhettem.
V. T.

A SZERKESZTŐSÉG HONYÁJÁBÓL

TISZTELT SZERKESZTŐSÉG!

Nekem tetszett... Lerágot csont lesz lassan az Ércbányász szilveszteri száma. Én is sok dolgozó véleményét szeretném lejegyezni. Egész évi kemény munkát tükröző újságunk megengedheti magának, hogy egy évben egyszer, amikor mindenki könnyedén, vidáman, tréfálkozva, élcelődve búcsúztatja az óvet — ez a pajzánkodás, „malakodás” a lapban is tükröződjön.

Akinek ez nem tetszik, jobb, ha nem hallgat rádiót, nem nézi a tévét, nem olvassa a Magyar Ifjúságot, a Családi Lapot, a Lúdas Matyit, a több mint 200 ezer példányszámú Tollasbált, nem vesz kézbe Centrum, MAGÉV, Állami Biztonsági Színházba és moziba, nyáron pedig strandra, sőt még templomba sem, mert ennyi meztelenség, mint a mi újságunkban, — sőt ennél sokkal több — ott is található.

A női test szépsége, erotikus ábrázolása nem a nő megalázása, hanem dicsérete. Viszont hiányzott a lapból a férfiszépség, amit joggal kifogásolt a Magányosok klubja.

Jókat neveltünk egyik-másik szellemes cikke és sztorin — több kellene ebből a hétköznapi számokba

is. A viccelődés, tréfálkozás komoly dolog, nagy hangulatkeltő és irányító. Engem az utolsó oldal sem demoralizált, de az elsőt is elolvastam.

Az újságunk nem gyermekűség, valóban kár a kezükbe adni, viszont hogy ki mitől undorodik, az egyéni ügy. Apó: A gyermek testi és lelki nevelése a családon és környezetén kívül az iskola feladata, ahol a testi és érzelmi kapcsolatokról nyíltabban beszélnek, mint amit a kis újságunk produkálhat. Még annyit, hogy az újságban megjelent fotók nem voltak elég élesek, és valami mindig eltakarta a lényegét.

Nem volt kötelező irodalom az Ércbányász szilveszteri száma, aki nem akarta olvasni és nézni a benne levő és „undortkeltő” cikkeket, félretehette, legfeljebb 1,80 forintját sajnálhatta.

Egyik ismerősöm felháborodottan mesélte, hogy a szomszéd ház ablakán keresztül majd minden este ő és a családja végignézi a szomszéd házaspár intim egymásratalálását, és ez azért van, mert a szomszéd nem húzza be a függönyét. És nektek nincs függönyötök? — kérdeztem.

U. I. a szilveszteri újságunkat a fekete piacon 15 forintért árulták.

Édes Pál

Gondolatébresztő kirándulás

A reggeli ködöt egyre több napsugár szúrja keresztül. A turistautakon időnként feltűnik egy-egy csoport, — vagy lassan megtandukoló természetjáró. Csönd van. A lehullott levelek színes szőnyegként terülnek el lábunk alatt. Egy kidőlt fán a szél játszik furcsa melódiát. Kíséretnek lábammal zörgetem a kiszáradt leveleket. A levélzörgés mellett hirtelen valami idegen zaj bontja meg a kellemes harmóniát. Égtelen csörömpöléssel egy konzerves doboz gurul végig a köveken. (Ez olyan idegen volt, mint vizsga alatt a nevetés). Már kissé rozsdásodott, az erdő kis állatkái is jóllaktak belőle néhány szor. A következő lépésnél egy tejeszacskó nyújtogatta levágott sarkát, a levelek közül. Biztosan kirándulók „vesztették” el. Mivel már úgysem keresi senki, felvettem őket és néhány méterre az úttól a föld alá tettem. Az anyák kútjánál furcsa turistajelzésre lettem figyelmes. Piros keretben valami címer. Közlebb menve fény derült a furcsa jelzésre. Egy kiránduló csoport tartotta itt pihenőjét és a

borosüveg címkéjét ragasztotta fel a forrás falára. Ez még csak a kisebb meglepetés volt. Akkor lepődtem meg igazán, amikor megtaláltam a borosüveget egy kőhöz vágva és darabokban szanaszét heverve. A tűzrakóhelyen és mellette a szétrött üveg „cimborái” és konzervdobozok, alufólia-dobozok és még ami egy ilyen kirándulás tartozékai. A forrás mintha időnként gyorsabban csobogott volna, sratva az elpusztított tiszta környezetet. Vigasztalást számára csak az jelenthet, ha jönnek az igazán természetbarátok és turisták, akik idejükből szentelnek néhány percet és összeszedik a szemetet, eltüntetik a nem idevaló tárgyakat. Elszomorodtam, és arra gondoltam, ha az élet feltételeit az ember önmaga pusztítja el, vajon hová juthatunk?

Véleményem szerint nem elég a környezetvédelemlről rendeleteket alkotni. Nekünk, embereknek kell tennünk, hogy környezetünk tiszta és egészséges lehessen. Nem elég a környezet sebeit felismerni, azt ápolni, gyógyítani kell!

Baumann József

Művelődjünk szórakozzunk

17-én, 16 órakor: Mikroelektronika és társadalom. Várhegyi István előadása. (Kis-kút, Gábor Dénes szóc. brigád).

22-én, 16 órakor: Munkásakadémia. A II. világháború

és Magyarország. Horváth Csaba előadása.

19 órakor: Omega-klub. Rolling Stones Bécsben. Földessy Dénes élménybeszámolóval egybekötött filmbemutatója.

28-án, 18 órakor: Új magyar filmek klubja. Belépés klubigazolvánnyal, illetve a helyszínen váltott jegyekkel.

19-én és 26-án 9-12 óráig: Meseckuckó — játszótér 4-10 éveseknek.

Ahol a jogszabályok engedik és gazdaságilag indokolt...

A vállalati gazdasági munkaközösségekről

Vállalatunkon belül mind több területen merül fel a vállalati gazdasági munkaközösségek alakulásának gondolata. A vállalat vezetősége úgy döntött, hogy ahol a jogszabályok lehetővé teszik és gazdaságilag indokolt, ott segíti a vállalati gazdasági munkaközösségek megalakulását.

A közelmúltban a vállalati pártbizottság végrehajtó bizottsága megtárgyalta a vállalat területén működő gazdasági munkaközösségek tevékenységét, illetve kisvállalkozások kialakításának további lehetőségeit. Jelenleg három vállalati gazdasági munkaközösség dolgozik, egy a Kutató-mélyfúró üzemben, a „FÉM-KOR” gmk-s, kettő a Szolgáltató üzemben. Ezen utóbbiakról kérdeztük Bánik Jenőt, a Szolgáltató üzem vezetőjét.

— Milyen területen alakultak vállalati gazdasági munkaközösségek?

— Elsőként 1982. június 15-én a „FORGÁCSOLÓ” gazdasági munkaközösség alakult, akik kizárólag az anyag- és áruforgalmi főosztály megrendelése alapján tartalék-alkatrészek gyártását végzik. A „LAKATOS” gmk október 6-án alakult, s nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az üzem az elmúlt éves feszített beruházási programját teljesíteni tudta. Elsősorban vasszerkezeti, valamint csőszerelési, bádigos munkákat stb. végeztek.

— A társaságokat miként segíti az üzem, miben van beleszólása?

— A vállalati gazdasági munkaközösség részére az üzem gépeket, szerszámokat, anyagokat s magát a műhelyt biztosítja. Természetesen megfelelő bérleti díj ellenében, melyet bevételükkel fedeznek. Az esztendő feladatait a már említett anyagosztály szabja meg. A lakatosok munkájára az üzem ad megrendeléseket. Mindkét közösségtől az egyes konkrét munkákra árajánlatot kérünk, melyet külső kivitelezők ajánlataival is összehasonlítunk. A kritérium az, hogy drágább nem lehet, azaz olcsóbban kell elvégeznünk a munkát.

— Úgy vélem, rengeteget segítettek abban, hogy a közösségek egyáltalán létrejöjjenek, s hogy a szükséges jogi és adminisztratív segítséget alakulásukhoz biztosítottuk. Annyi beleszólásunk van munkájukba, amit minden esetben a megrendelésekkor megkörtünk. Így a határidők, a

vállalati összeg, a bérleti díj megállapítása... s más nincs is. Azt azonban nem szabad elfelejteni, hogy a munkaközösség végül is minden szempontból üzemi keretek között kell, hogy dolgozzon. Itt arra gondolok, hogy ugyan úgy meg kell tartaniuk a munkavédelmi előírásokat, technológiai utasításokat, s az általános üzemi rendre vonatkozókat, mint a napi munkában.

— Mekkora a létszámuk, milyen gazdasági erőt képviselnek az üzem feladatainak elvégzésében?

— A munkaközösségek létszámát az üzem nem szabta meg, s a belépés feltételeit sem szabályozta. Természetesen a rendelet az irányadó. Arra azért ügyelünk, hogy aki akart, lehetőséget kapjon a belépésre. Így alakult ki a forgácsolónál 10 fős létszám, s a lakatosoknál 21. Kapacitásukat tekintve ez havi szinten átlagosan 4–500 óra forgácsoló, s 1000 óra körüli lakatosmunkát jelent.

— Mit végeztek eddig, ez évben milyen feladat hárul rájuk?

— A forgácsoló a tőkés importból beszerzett bányagépekhez alkatrészeket, elsősorban hidraulikus szerelvényeket gyártottak. Ez évben is a tartalék alkatrészek gyártásában vesznek részt. A lakatosoknak ebben az évben a gépkocsi alkatrészraktár, az öntődei alapanyag-tároló raktár szerelése, mint beruházó munka a feladata. Részt vesznek továbbá az üzemi fűtés rekonstrukciós munkában, és az évközben jelentkező promptfeladatok ellátásában.

— A dolgozók milyen többletpénzhez jutottak, valóban irigylésre méltó mértékű összegeket keresnek?

— Köztudott, hogy a külszíni szakmunkások bérszínvonala meglehetősen alacsony. Ezért is nem volt számunkra meglepő, amikor a közösségek alakításának igényével a dolgozók minket megkerestek. A végzett munka mennyiségétől függően átlagosan kb. 2000 forint körül összeghez lehet jutni. Tekintettel arra, hogy ezeket a mun-

kákat munkaidő után, szabadszombaton és vasárnap végzik, úgy érzem semmiképpen sem tűnethető ez fel mesés összegnek.

— Az ismertetett vállalati munkaközösségeken kívül üzemenk még egy munkaközösséggel áll kapcsolatban, amely viszont nem vállalati jelleggel működik. Az üzem kezelésében lévő légvezeték alatt és mellett folyamatosan irtani kell a fákat, az előírt szabad távolságok biztosítása érdekében. Ezt a munkát eddig különböző tsz-ek végezték, megrendelésünkre. Erre a

munkára az üzemben dolgozó asztalos szakmunkások közül 5 fő 1982. június 6-án gazdasági munkaközösséget alakított. Ők a saját gépeikkel, szerszámaikkal végzik az előző években kialakult egységáruk alapján vállalati megrendelésre a bozót- és cserjeirtást. Rugalmasan, a mindenkori igényeknek megfelelően végzik munkájukat, s így megszűntek a korábbi kivitelezőkkel kapcsolatos kooperációs zavarok — mondotta végezetül az üzemvezető.

Veress. T.

Nyugdíjasként

Valamennyiünk életében elérkezik az az idő, amikor elköszönünk a régi munkatársaktól, a megszokott munkahelytől. Boross Tibor is elérkezett ahhoz az időponthoz, hogy nyugdíjba megy.

Boross Tibor régi bűrtordarab a vállalatnál, illetve a III. sz. bányáüzemnél. Mintegy huszonöt évet dolgozott vállalatunknál a legkülönbözőbb beosztásokban. Volt csillés, lakatos, csoportvezető, művezető és gépészeti vezető is.

— Milyen érzéseket, gondolatokat vált ki az emberből, ha nyugdíjba megy?

— Gyakorlatilag az üzemmel együtt élttem végig az elmúlt negyedszáz-



Két régi újító vallomása



Felvételünkön a cikkíró beszélget Kopjár Ejnár és Fazekas Ferenc újítókkal Keller Gábor felvétele

Szakmaszeretetről, becsvágyról, újításról

Avallati újítási mozgalomban az évenkénti üzemi kimutatásokban az Éredúsító üzem már régóta igen szép helyet foglal el. Ez vonatkozik a beadott és elfogadott újítások számára, a kifizetett díjak összegére s megtakarításra egyaránt.

— Miért újít a szakember? — kérdeztük az üzem két régi újítóját.

— Ha én látok egy műszaki problémát — válaszolt Kopjár Ejnár — s úgy gondolom, meg tudom csinálni, nekiállok. A kapásból jött megoldásokat végzem szívesen, azt, ami adja magát. Azért még soha sem ültem le, hogy most újítani fogok. Az is igaz, hogy a technikai résszel könnyen megvagyok, míg a dokumentáció elkészítése már nehezebben megy. Ahhoz sokkal több idő kell.

— Egyértelműen kijelenthető, ez nem amolyan másodállás, pénzkeresés?

— A legtöbb újítást nem pénzért csináljuk — mondta Fazekas Ferenc — persze esetenként akad olyan, amelyben az ember lát fantáziát, azaz pénzt is. Ilyen volt például 1976-ban a mézkonténerek ajtajainak gyártása. Az elképzelés az volt, hogy szögvasra hegesztjük a lemezt. Az én újításom viszont ezen ajtók préseléssel történő gyártása

volt. A 300 darabot így is gyártottuk le, sokkal gyorsabban és olcsóbban. Megmaradt 1800 méter szögvas, egy halom hegesztőpálca, no meg az oxigén és a gáz is. Én akkor kalkuláltam, azt is, hogy mennyit kaphatok érte. Nos, annyit nem, de a legmagasabb eszmei értéket a 3700 forintot felvehettem.

— Ezt csak azért meséltem el, mert ez volt az egyetlen olyan újításom, amit kifejezetten pénzért eszeltem ki. Kár volt kalkulálnom, okoskodnom, mert nem kaptam annyit.

— Csalódott?

— Akkor bosszankodtam egy kicsit, de különben semmi gond. Lakatos csoportvezető vagyok s ha kapok egy rajzot, mindjárt azt nézem, miként is lehet a legkönnyebben s legjobban megcsinálni.

— Az újítás mindezek szerint felfogható úgy is, hogy a szakmaszeretet, a továbbképzés egy sajátos formája?

— Ha akarjuk, így is

mondható. Az én munkámban — mondta Kopjár Ejnár — az elektronikában már két generáció lefutott. Így a cső és a tranzistor. A harmadik generáció az integrált áramkörös most éli világát. Munkám során sok olyan műszerrel, berendezéssel találkozom, melyek 15–20 éve üzemelnek. Ezek helyett a mai korszerű anyagokkal kisebb méretű, pontosabb, megbízhatóbb berendezést lehet készíteni.

— A becsvágy nem játszik szerepet?

— Őszinte leszek — válaszolt Fazekas Ferenc — én nem az üzemi érdeket nézem, ha újítást adok be. Talán valóban a becsvágy az, ami inkább hajt. Ugyanakkor az ez évben beadott egyik újításom, a vibrátor bilincsgyártás préseléssel már három éve elkészült. Hogy akkor miért most adtam be? — mosolyogva mondta: — A brigádnak most volt szüksége újításra. Természetesen már évek óta így gyártottuk a bilincseket. Jelenleg is van olyan újításom, mellyel már dolgozunk, de még nem adtam be. Majd egyszer.

V. T.

zad gépészettel kapcsolatos változásait. Így, utólag visszatekintve bizony voltak eléggé nehéz, keserves időszakok is, de azért mindig sikerült az előrelépés. A bányagépészet szervezeti kialakítása, az új gépek, berendezések elfogadtatása életre szóló emléket, élményt jelent az én számomra is — mondotta.

Gépésztechnikusi végzetése ellenére kétszer is rábízta a gépészeti részleg vezetését, majd 1968-tól az új bányagépek beállításával megnövekedett karbantartási munkálatok irányítását, szervezését kapta feladatul. Erre az időszakra így emlékezik vissza:

— 1968-ban az üzem előtt álló feladatok, a nagyfokú gépesítettség olyan embert kívánt a gépészet élére, akinek a gyakorlati tapasztalat mellett lényegesen magasabb elméleti képzettsége van. Ekkor föld alatti művezetőként dolgoztam tovább. Egyáltalán nem éreztem hátrányát annak, hogy vezetőből beosztott lettem, mert továbbra is minden segítséget megkaptam munkám végzéséhez.

— Milyen érzésekkel búcsúzik a régi kollégáitól?

— Azt, hogy én annak idején továbbra is itt maradtam, a munkatársaimnak köszönhetem. Ezzel csak azt akarom mondani, hogy a gépészeti részleg kollektívája olyan, hogy példa lehet több közösség számára. Éppen ezért most nagyon nehéz elköszönni tőlük, bízom benne, hogy nem szakad meg végérvényesen ez a kapcsolat, mert azt hiszem még egy jóideig érezni fogom a régi munkahely hiányát.

— Az utolsó esztendőben az ember már szinte készül a nyugdíjra. Kissé félve, izgalommal tervezgeti a jövőt, nosztalgiával gondol vissza elmúlt fiatalságára, Boross Tibor hogy van ezzel?

— Az élet meghosszabbítását jelentheti ha az ember nem áll le. Továbbra is szükségesnek tartom a mozgékony életet, a rendszeres elfoglaltságot. Úgy gondolom, ezt az igényemet majd a szülőben fogom kielégíteni, hiszen ott mindig van munka és friss levegő is lehetek.

Boross Tibor nyugdíjba vonulása alkalmából a Kiváló munkáért miniszteri kitüntetésben részesült.

Herendi I.—Szabó Gy.

VÁLLALATI ÉS ÜZEMI TERVMUTATÓK (KIEMELT) TELJESÍTÉSE AZ ÉV ELEJÉTŐL

Vállalat:

fémtermelés fkg 89,3%
vágathajtás fm 108,7%
létszám fő 88,3%

Éredúsító üzem:

vegyi feldolgozás t 107,8%

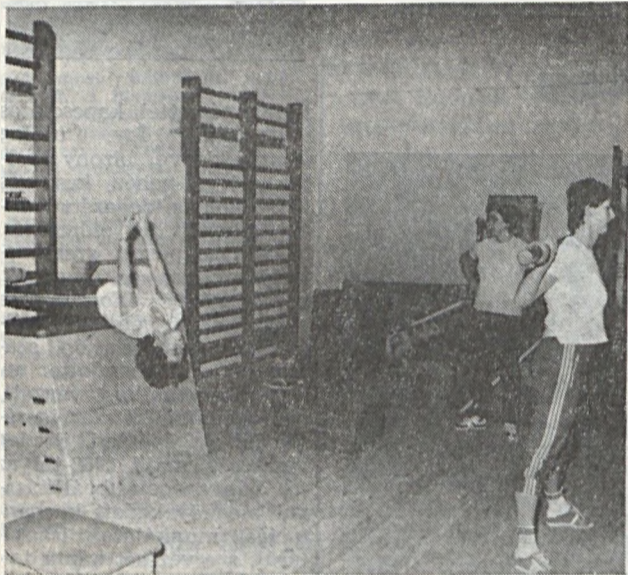
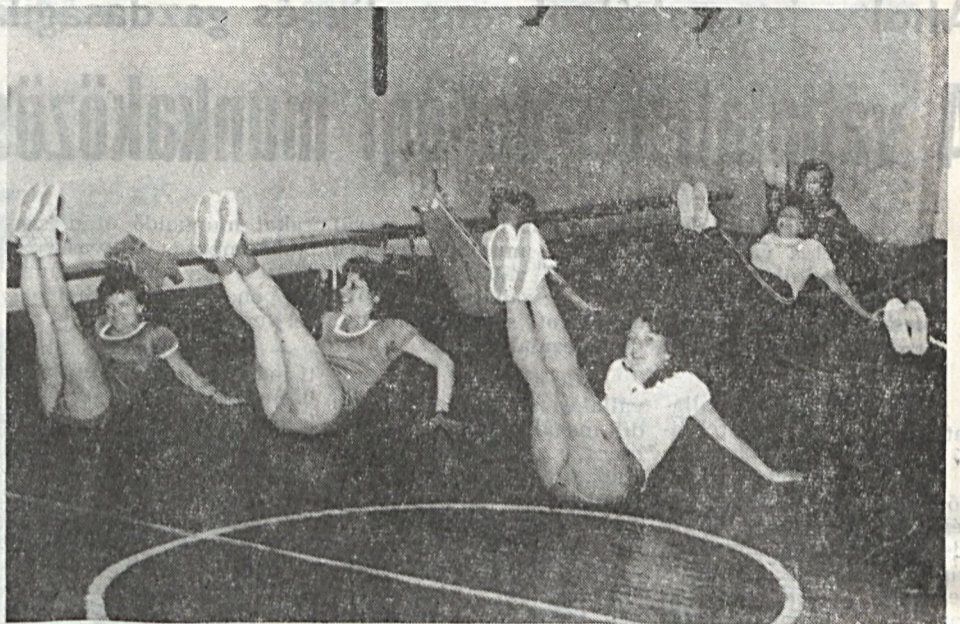
Kutató-mélyfúró üzem:

geológiai mélyfúrás fm 107,4%

Bányáüzemek:

nyersérctermelés fkg: 72,1 115,1 84,7
vágathajtás fm: 113,0 108,2 105,6
összüzemi telj. m³/m³: 87,0 101,2 96,0

II. III. IV.
százalékban



Képes sportriport

Egy esokorra való sporteseményt nyújtunk át olvasóinknak az elmúlt időszak vállalati sportéletéből.

Felvételünk hű képet adnak egy-egy rendezvény derűs, megkapó pillanatáról, különösen kiemelve az egyéni testedzés lehetőségeit. Első utunk a jövő tornász reménységeihez vezetett, felvételünkön az emberpalánták ügyes padgyakorlatát láthatjuk.

Később ugyan ebben a teremben a népszerű aszszonytorna résztvevői izelítőt adnak a testedzés látnivalóiból... A harmadik képünk a városi műjéppályán rendezett Show-hajtás jégkorong-mérkőzés egyik izgalmas pillanatát ábrázolja. „Sportszerűtlen sportolók” a vállalati sportbálon a borsüvegektől roskadozó asztalok mellett (tehették, az edzők nem voltak).

Mindjobban lért hódít a dolgozók családtagjainak bekapcsolódása a testedzésbe. Felvételünkön (5-ös kép) Benecik Vilmosné „statisztái” a fia izomerősítő gyakorlatánál.

Versenyzők szembesítése? — nem, a párosok pingponglabda táneversenye „emberi közelségből” (6-os kép).

Ku-Klux-Klánok, avagy Marslakók? Egyik sem, (7-es kép), a vállalati sport-

bál férfi lábszépverseny résztvevői, amint szőrös lábukat kirívó módon villogtatják a közönség előtt. (A győztes x-jelöléssel).

Mind többen veszik igénybe az év elejétől a PMSC súlyemelők Tüzér utcai sportcsarnokában rendszeresített szaunát a vállalat nő dolgozói.

A 8-as képünkön a szaunázók egy csoportja látható a gőzzel és párával telített fülkében. Ezt különösen azok számára ajánljuk elsősorban, akik szeretnék a fölösleges kilótól mielőbb megválni.

A képriportunk befejező felvétele a szauna tözsomszedságában levő kondicionáló teremben készült. Mint a képen látható, különböző izom- és erőfejlesztő eszközök használata kitűnően szolgálja a test „karbantartását”. Az érdeklődők számára elmondhatjuk, hogy a nők minden szombaton 9 órától vehetik igénybe a kondicionáló termet és a szaunát a súlyemelők Tüzér utcai csarnokában.

Szöveg: Kovács Miklós

Fotó: Csöndör László

